

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van CVO VOLT te LEUVEN

Hoofdstructuur volwassenenonderwijs

Instellingsnummer 130864

Instelling CVO VOLT

Directeur Gunther DEGROOTE

Adres Redingenstraat 90 - 3000 LEUVEN

Telefoon 016 31 99 20

Fax 016 58 26 14

E-mail info@cvovolt.be

Website www.cvovolt.be

Bestuur van de instelling GO! scholengroep 11

Adres Rerum Novarumlaan 1 - 3010 KESSEL-LO

Dagen van het doorlichtingsbezoek 02-02-2015 tot 06-03-2015

Einddatum van het doorlichtingsbezoek 06-03-2015

Datum bespreking verslag met de instelling 01-04-2015

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Els VAN RAEMDONCK

Teamleden Dirk FIERS, Dirk LAMBRECHTS, Marjan MEULEWAETER,
Carine STEVERLYNCK, Robert VANDEPUT

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 ADMINISTRATIEVE SITUERING.....	5
2 SAMENVATTING.....	5
3 DOORLICHTINGSFOCUS	7
3.1 Opleidingen in de doorlichtingsfocus	7
3.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus.....	7
4 RESPECTEERT HET CENTRUM DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	8
4.1 Respecteert het centrum de erkenningsvoorwaarden?	8
4.1.1 Voldoet het centrum aan de onderwijsdoelstellingen?.....	8
4.1.1.1 Aanvullende algemene vorming	8
4.1.1.2 Opfris Derde Graad ASO, Wetenschappen - Wiskunde	15
4.1.1.3 Fotograaf.....	21
4.1.1.4 Webdesigner	23
4.1.1.5 Medisch administratief bediende	26
4.1.1.6 Secretariaatsmedewerker	27
4.1.1.7 Nederlands tweede taal RG1, Nederlands tweede taal RG2	30
4.1.1.8 Jeugd- en gehandicaptenzorg	33
4.1.1.9 Vlaamse gebarentaal R1	36
4.1.1.10 Informatica: Toepassingssoftware, Informatica: Toepassingssoftware verkort	38
4.1.1.11 Italiaans RG1	40
4.1.1.12 Spaans RG1, Spaans RG2, Spaans RG3	42
4.1.2 Voldoet het centrum aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid en hygiëne'?	44
4.1.3 Voldoet het centrum aan de overige erkenningsvoorwaarden?	45
4.2 Respecteert het centrum de overige reglementering?	46
5 BEWAAKT HET CENTRUM DE EIGEN KWALITEIT?	47
5.1 Deskundigheidsbevordering.....	47
5.2 Evaluatiepraktijk.....	47
6 ALGEMEEN BELEID VAN HET CENTRUM	49
7 STERKTES EN ZWAKTES VAN HET CENTRUM	52
7.1 Wat doet het centrum goed?	52
7.2 Wat kan het centrum verbeteren?	52
7.3 Wat moet het centrum verbeteren?	53
8 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	54
9 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG	54

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of het centrum

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door het centrum,
3. het algemeen beleid van het centrum.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam het gehele centrum aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in het centrum een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal opleidingen.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIPO-referentiekader:
 - het onderwijsaanbod
 - de uitrusting
 - de evaluatiepraktijk
 - de leerbegeleiding.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door het centrum na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of het centrum voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt het centrum voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt het centrum om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt het centrum de doelen en gaat het centrum dit na?
 - ontwikkeling: heeft het centrum aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van het centrum aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van het centrum. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van het centrum of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van het centrum of van structuuronderdelen als het centrum binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van het centrum of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of het centrum de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van het centrum de cursisten over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van het centrum het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van het centrum of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

Het centrum mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 ADMINISTRATIEVE SITUERING

Het centrum CVO VOLT GO! ontstond op 1 september 2014 als gevolg van een fusie tussen CVO De Nobel Tienen van het provinciaal onderwijs en CVO Leuven-Landen van het GO!. Deze recente fusie is een essentieel gegeven voor deze doorlichting die plaats vond in februari-maart 2015.

2 SAMENVATTING

De nieuwe naam CVO VOLT is pas op 13 december 2014 bekend gemaakt aan het grote publiek met een evenement op de grote markt in Leuven. Via de fusie is het centrum op dit ogenblik één van de grootste aanbieders van volwassenenonderwijs in Vlaams-Brabant en beschikt het over twaalf lesplaatsen verspreid over de regio.

De onderwijsinspectie onderzocht opleidingen van studiegebieden die samen 86% van het aanbod vertegenwoordigen. In afnemende volgorde van grootte: Nederlands tweede taal, Moderne vreemde talen, Algemene vorming, Personenzorg, Grafische technieken, Informatie- en communicatietechnologie, Handel en Bijzondere educatieve noden.

Uit de erkenningsonderzoeken blijkt dat niet enkel de recente fusie een prominente rol speelt in de vaststellingen, maar ook dat de fusie van een tiental jaar geleden met het tweedekansonderwijs (TKO) van Leuven nog altijd voor een cultuurverschil zorgt. De vier onvoldoendes situeren zich immers allemaal binnen dit aanbod: de opleidingen Aanvullende algemene vorming, Wetenschappen-Wiskunde en Opfris Derde Graad aso en de beroepsopleiding Webdesigner. Al is het onvoldoende van deze laatste opleiding gedelibereerd omwille van de steeds prominentere samenwerking met het studiegebied Grafische technieken waar aanbod en evaluatiepraktijk voorbeelden van goede praktijk zijn. De bereidheid van het team is groot om de evaluatiepraktijk van de beroepsopleiding Webdesigner naar het voorbeeld van Grafische technieken uit te werken.

De overige beroepsopleidingen binnen het TKO, m.n. Secretariaatsmedewerker en Jeugd- en gehandicaptenzorg voldoen. De opleiding voor Jeugd- en gehandicaptenzorg getuigt bovendien van een zeer goede kwaliteit dankzij de inzet, de samenwerking en de grote zorg voor de leerbegeleiding van het voltallige team Personenzorg. Het aanbod, de evaluatiepraktijk, de bereidheid om samen te werken, de zorg om de cursisten, de kennis van de onderwijsdoelen, zijn maar enkele van de veel voorkomende verschillen tussen de beroepsopleidingen en de algemeen vormende opleidingen. Vandaar dat de inspectie het noodzakelijk vindt om over drie jaar terug te komen om vast te stellen of de tekorten zijn weggewerkt.

Voor alle andere erkenningsonderzoeken voldoet het resultaat al dan niet op een kwaliteitsvolle manier: voor NT2 richtgraden 1 en 2, Spaans richtgraden 1, 2 en 3, Italiaans richtgraad 1, Fotograaf, Informatica toepassingssoftware, Medisch administratief bediende en Vlaamse gebarentaal richtgraad 1. De vestigingsplaatsen van het vroegere CVO De Nobel moeten echter een duidelijke inhaalbeweging maken voor talen en NT2 om de evaluatiepraktijk en de organisatie van de onderwijstijd conform het leerplan te organiseren. De bereidheid van de meeste leraren is echter groot om deze uitdaging aan te gaan.

De recente fusie is door de centrumleiding proactief aangepakt. Het centrum benadrukt de positieve effecten van de fusie en nodigt elk personeelslid uit te participeren. Er is een recente centrumvisie ontwikkeld en de organisatie ziet nieuwe mogelijkheden voor het onderwijsaanbod in de regio. De verhuis volgend schooljaar naar een nieuwe leslocatie buiten het centrum van Leuven zorgt wel voor onrust bij het betrokken personeel en bij de cursisten.

De grote uitdaging is het bewaken en aansturen van de onderwijskundige ontwikkelingen over de vestigingsplaatsen heen. Die is nu vooral in handen van de coördinatoren. Daar waar dit in enkele vakgroepen schitterend lukt en er sprake is van voorbeelden van goede praktijk, o.a. voor Grafische technieken en Personenzorg, is in andere vakgroepen de gelijkgerichtheid en de samenwerking minder groot. Er is tijd en aandacht nodig vanuit het directieteam om ondersteuning te bieden aan coördinatoren en vakgroepen waar er onvoldoendes zijn. Vooral voor de evaluatiepraktijk dringt een disseminatie van de goede praktijkvoorbeelden zich op zonder de planlast en de stress voor personeel en cursisten te verhogen.

De ontwikkelde methodiek voor interne kwaliteitszorg is een ander voorbeeld waar de verschillen tussen de vestigingsplaatsen en studiegebieden opvallend zijn. Daar waar in het ene studiegebied dit leidt tot een gericht en bewust omgaan met kwaliteitscriteria met effecten tot op het niveau van de klaspraktijk, is er in het andere studiegebied nauwelijks sprake van enige kwaliteitszorg. Een grote uitdaging waar dit gefusioneerde centrum voor staat is elk personeelslid ervan te overtuigen mee te werken aan een uniform en gedragen kwaliteitszorgsysteem.

Tenslotte zijn de verschillen tussen de vestigingsplaatsen en studiegebieden ook zichtbaar op het niveau van de deskundigheidsbevordering. De bereidheid tot het delen van expertise, het uitwisselen van goede praktijkvoorbeelden of het hospiteren in elkaars lessen, is opnieuw sterk afhankelijk van de vakgroep.

Het centrum heeft nog een weg af te leggen om te evolueren naar één gelijkgericht grootschalig centrum. De rol van de centrumleiding is hierin van groot belang. Zij hebben een voorbeeldfunctie inzake organisatieontwikkeling, onderwijskundige expertise en kwaliteitszorg.

De centrumleiding toont zich in alle geval veranderingsbereid in de ontwikkeling van het beleidsvoerend vermogen. Zij ging een langdurig engagement aan met een externe begeleidingsorganisatie om het centrum te laten kantelen naar het werken met zelfsturende teams. Dit is een proces waarbij het onevenwicht tussen de verschillende vakgroepen ongetwijfeld aan bod zal komen. Het centrum geeft zichzelf en haar medewerkers de tijd om te evolueren naar een nieuwe centrumorganisatie die de geschetste tekorten het hoofd zal bieden.

De inspectie zal de grote uitdagingen voor TKO opvolgen alsook één anomalie in het centrumreglement. Voor de overige onvoldoendes rekent de onderwijsinspectie op de daadkracht en kennis die in het centrum aanwezig is om deze doeltreffend aan te pakken. Wat woonbaarheid, veiligheid en hygiëne betreft, krijgt het centrum een gunstig advies.

3 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande opleidingen en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

3.1 Opleidingen in de doorlichtingsfocus

Algemene vorming

Aanvullende algemene vorming
Opfris Derde Graad ASO
Wetenschappen - Wiskunde

Grafische technieken

Fotograaf
Webdesigner

Handel

Medisch administratief bediende
Secretariaatsmedewerker

Nederlands tweede taal

Nederlands tweede taal RG1
Nederlands tweede taal RG2

Personenzorg

Jeugd- en gehandicaptenzorg

Bijzondere educatieve noden

Vlaamse gebarentaal R1

Informatie- en communicatietechnologie

Informatica: Toepassingssoftware
Informatica: Toepassingssoftware verkort

Talen richtgraad 1 en 2

Italiaans RG1
Spaans RG1
Spaans RG2

Talen richtgraad 3 en 4

Spaans RG3

3.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Personeel - Professionalisering

Deskundigheidsbevordering

Onderwijs - Evaluatie

Evaluatiepraktijk

4 RESPECTEERT HET CENTRUM DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

4.1 Respecteert het centrum de erkenningsvoorwaarden?

4.1.1 Voldoet het centrum aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde opleidingen het volgende op.

4.1.1.1 Aanvullende algemene vorming

Voldoet niet

De eindtermen en basiscompetenties in de onderzochte modules Maatschappij, Cultuur en Samenleving (enkel Macusa M en B), Nederlands (Basis, M en B), wiskunde (Basis, M en B), wetenschappen (M en B) worden onvoldoende aangeboden. Ze worden evenmin op een valide manier geëvalueerd. De attitudes worden te weinig systematisch nagestreefd.

Outputgegevens

Leerprestaties

Leerloopbaan

Outcomes

Tevredenheid

De leerplanrealisatie is wisselend per module en per leraar en globaal genomen van een onvoldoende kwaliteit. De competentieontwikkeling van de cursist komt in het gedrang door een onvoldoende leerplangericht aanbod en een te sterke focus op informatieoverdracht en kennisverwerving. De attitudes uit het opleidingsprofiel worden nog te weinig systematisch nagestreefd over de modules heen.

Het centrum geeft aan de overheid slechts in geringe mate de verplichte outputdata en maakt er geen gebruik van op centrumniveau. Nochtans duiden beperkte analyses op ernstige signalen. In een aantal modules Nederlands (B1, M1), Macusa en een enkele wiskundemodule (M2) ligt de cursistenuitval beduidend boven het Vlaamse gemiddelde. Er worden evenmin resultaten van studiesucces in het vervolgonderwijs verzameld en geanalyseerd. Dit gebrekkig gebruik van outputdata vormt op het vlak van kwaliteitszorg een gemiste kans. Het centrum vervult zijn maatschappelijke opdracht op het vlak van tweedekansonderwijs en verdient hiervoor waardering. Het besteedt gericht aandacht aan de waarde van het diploma secundair onderwijs en stimuleert de cursisten tot het behalen ervan. Het centrum maakt in zijn onderwijsaanbod te weinig onderscheid op cursistenniveau al naargelang van het perspectief gericht op tewerkstelling of op verder studeren. Hiermee voldoet het centrum niet aan de regelgeving.

Uit de gesprekken tijdens de doorlichting blijkt een vrij grote tevredenheid bij de cursisten. De cursisten waarderen vooral de laagdrempelige omgang met de leraren. Ze ervaren het aanbod algemene vorming eerder als theoretisch, losstaand van de beroepsopleiding en een noodzakelijke stap naar het diploma secundair onderwijs. Ze maken ook kritische kanttekeningen bij sommige modules. De leraren zijn wisselend tevreden. De verhuis, de grootschaligheid van het centrum, het gebrek aan overleg en begeleiding vormen bronnen van ontevredenheid.

Onderwijsaanbod*Volledigheid**Evenwicht**Doelmatigheid**Beheersingsniveau**Samenhang*

In de modules Macusa wordt leraarafhankelijk uiteenlopend leermateriaal gehanteerd met een sterk wisselende kwaliteit. Het lerarenteam is instabiel wat een weerslag heeft op de kwaliteit. Maar ook het verschil in visie tussen de leraren, ligt aan de basis van de kwaliteitsverschillen. In een overgroot deel van de modules heeft het leermateriaal een te sterke focus op informatieoverdracht en historische feitenkennis waardoor competentieontwikkeling zoals het opleidingsprofiel voorschrijft, te weinig aandacht krijgt. De portfolio-opdrachten zijn kwaliteitsvol maar vormen een te geringe basis voor de ontwikkeling van het probleemoplossend vermogen bij de cursisten in de M-modules en het ontwikkelen van originele ideeën en toetsen op hun uitvoerbaarheid in de B-modules. Het gebrek aan taakgerichtheid, aan extramurale activiteiten en het ontbreken van verbindingen met de beroepsopleiding, liggen mee aan de basis van de onvolledige realisatie van de basiscompetenties en eindtermen in deze modules. In een ander deel van de modules daarentegen vormt het ontwikkeld leermateriaal (dossiers armoede en media) een goede uitgangsbasis om de eindtermen/basiscompetenties te bereiken. Hierin wordt de gerichtheid op de ontwikkeling van vaardigheden die de cursist minimaal nodig heeft om zichzelf te ontplooiën en om actief te participeren aan een multiculturele en democratische samenleving accuraat benaderd. De dossiers bevatten aanzetten via kwaliteitsvolle opdrachten tot zelfstandig leren. Cursisten worden aangezet tot actief leren via extramurale activiteiten en tot onderzoekend leren zoals het opleidingsprofiel vereist. Het stappenplan bronnenonderzoek vormt een prima leidraad. Het verschil in levensopvattingen tussen mensen komt weliswaar in de beide dossiers nog te weinig aan bod.

De modules Nederlands zijn sterker gericht op de eindtermen. De leraren die constructief samenwerken, investeerden in een leerplanstudie, screenden de tekstoorten en maakten een analyse van het verschil tussen de B- en M-modules, zonder meer verdienstelijk werk. Ze zitten volop in een ontwikkelingsproces maar het werk is niet af. Het lerarenteam worstelt nog met een goed begrip van de eindtermen en de graduele leerlijnen in de modules voor de vier vaardigheden, literatuurverkenning en taalbeschouwing. Dat maakt dat er hiaten zijn. Globaal genomen is er een overschatting van literatuurverkenning en een te weinig functionele benadering van taalbeschouwing. Het hoofddoel reflectie over het taalgebruik wordt soms verkeerd ingevuld als technische kennis van een taalsysteem en begripskennis. Daarnaast zijn een deel van de hiaten te verklaren vanuit de beginsituatie van de cursisten.

Voor de basismodules is er leermateriaal aangemaakt dat in grote mate is gericht op het schrijven met transferwaarde maar te sterk focust op ondersteunende kennis omdat de basiskennis van het Nederlands bij een aanzienlijk deel van de cursisten ontbreekt. Het centrum biedt voor deze problematiek nog weinig accurate ondersteuning om de taalachterstand van de cursisten te overwinnen. De geletterdheidsmodules vormen daartoe een mogelijke oplossing samen met de uitbouw van een doeltreffend taalbeleid. Het herdenken van de onderwijsorganisatie kan ook soelaas bieden. Dat neemt niet weg dat er een aantal sterke elementen zijn in de basismodule Nederlands die aanknopingspunten vormen en meteen ook getuigen van het engagement van de leraren. Sterk is de manier waarop de leraren de didactische beginsituatie bepalen om van daaruit te werken aan differentiatie en de wijze waarop de leraren aansluiting zoeken bij de leefwereld van de cursisten.

In de modules Nederlands B1 en M1/2 wordt gewerkt met gepubliceerd leermateriaal, in B2 met eigen gemaakt en verzorgd leermateriaal. Net als voor de basismodule worden de M- en B-modules ten dele vorm gegeven vanuit de eindtermen, basiscompetenties en het bijhorend leerplan maar krijgen uitbreidingsdoelen zoals literatuur poëzie, theater en spelling te veel aandacht en bepaalde tekstsoorten zoals formuleren, administratieve teksten en instructies te weinig aandacht. Verder kan er nog sterker worden aangesloten bij de leernoden van de cursisten.

Voor de modules wiskunde (basis, M1, M2, B1 en B2) werken de leraren met verzorgde en goed gestructureerde cursussen. Het aanbod is globaal goed, maar zou voor een aantal onderdelen nog beter op het leerplan kunnen afgestemd worden. In de module wiskunde basis zijn er weinig linken met de leefwereld van de cursist en overheersen contextloze oefeningen. Concreet materiaal zoals een factuur, een kasticket, grafieken uit kranten wordt niet gebruikt. Er is geen aandacht voor zinvol afronden en schattend rekenen bijvoorbeeld met percentages. Voor de modules M1 en B1 krijgen niet alle vaardigheden (rekenvaardigheid, meet- en tekenvaardigheid, wiskundige taalvaardigheid, denk- en redeneervaardigheid, probleemoplossende vaardigheid) de aandacht die het leerplan vraagt. De bespreking van de soorten functies is verregaand, terwijl de aandacht voor het globaal verloop van een functie (bijvoorbeeld stijgen en dalen, gemeenschappelijke punten van twee functies) en het vertalen van een probleem naar een wiskundige formule minder aandacht krijgen. Voor het onderdeel meetkunde wordt weinig vertrokken van concrete situaties of van observaties uit de omgeving (bijvoorbeeld meetkundige aspecten, hoeken en soorten driehoeken herkennen). Voor de modules M2 en B2 ligt er veel nadruk op het technisch beheersen van een aantal statistische begrippen. Sommige leraren laten hun cursisten geen beperkt statistisch onderzoek uitvoeren zoals het leerplan vraagt. Positief is de aanvulling van het cursusmateriaal met extra oefeningen en opdrachten via het elektronisch leerplatform.

Ook voor de modules wetenschappen (M en B) werken de leraren met verzorgde en goed gestructureerde cursussen en opdrachtenbundels. De keuzes in het aanbod zijn niet leerplangericht, omdat de vakgroep niet vertrekt van het streefdoel 'vorming van een wetenschappelijk geletterde burger'. Ongeveer een derde van de module is een verregaande invulling van één (M module) of twee (B module) specifieke leerplandoelen. Generieke doelstellingen krijgen weinig aandacht, zeker in de B-module waar het onderzoek-experiment-waarnemingsopdracht geen volwaardige plaats krijgt. De leerplanrichtlijn om de generieke leerplandoelstellingen via de specifieke leerplandoelstellingen wetenschappen en/of projecten te realiseren wordt niet gevolgd: sommige worden als afzonderlijke, losstaande lessen uitgewerkt. De leerplanrealisatie vertrekt weinig vanuit de leefwereld en lokale leefomgeving van de cursist zoals het leerplan vraagt. De leerplanwenk om bepaalde doelen te linken aan de specifieke opleiding volgt de vakgroep niet. De opdrachtenbundel is een waardevolle aanzet om meer competentiegericht te werken, maar krijgt weinig gewicht in het geheel (zie verder evaluatie).

Diverse factoren liggen aan de grond van de ernstige tekorten in de eindtermrealisatie. De overgangperiode van het oude naar het nieuwe opleidingsprofiel werd te weinig benut voor de implementatie van het nieuwe opleidingsprofiel. De weerstand tegen het nieuwe opleidingsprofiel is op vandaag nog zeer levendig aanwezig bij een aanzienlijk deel van het lerarenteam. Vanuit die weerstand en een bezorgdheid voor het niveau van het algemeen vormend luik focust het lerarenteam AAV sterk op de vakspecifieke leerinhouden van het nieuwe leerplan. Daardoor is de aandacht voor het generieke competentiegerichte karakter van de eindtermen ten onrechte verschoven naar de vereiste kennisverwerving in een deel van de modules. Het gebrek aan een overkoepelende visie, cesuurbepaling en overleg, speelt eveneens een belangrijke rol zoals hierboven werd aangehaald.

Over de modules heen is er nog te weinig systematische aandacht voor de attitudes die volgens het opleidingsprofiel moeten worden nagestreefd. Dat neemt niet weg dat in de verschillende modules aan bepaalde deelaspecten van attitudevorming bij de cursisten wordt gewerkt zoals aan leren in een ICT-ondersteunde omgeving. Andere attitudes blijven evenwel onderbelicht en moeten meer gericht aandacht krijgen.

Onderwijsorganisatie
*Organisatie curriculum
 Samenstelling klasgroepen*

Het centrum kiest voor een semestersysteem met lesblokken van twee uren vakgericht onderwijs los van de beroepsopleiding hoewel de samenstelling van de klasgroepen per beroepsopleiding homogeen is. Hiermee worden tal van opportuniteiten op het vlak van taakgericht en functioneel vakkenonderwijs, integratie met de beroepsopleiding en differentiatie op cursistenniveau onderbenut.

Er wordt weinig ingezet op binnenklasdifferentiatie voor alle onderzochte modules. Ook extramurale activiteiten of andere projecten komen zelden of niet voor.

De gemiddelde groepsgrootte laat over het algemeen toe de eindtermen te bereiken maar is in bepaalde gevallen groot, zeker om op een gedifferentieerde manier op de heterogeniteit van het cursistenpubliek in te spelen.

Er stelt zich een ernstig probleem met de efficiënte besteding van de onderwijstijd. In de meeste modules wordt maar 60 tot 70% van de voorziene onderwijstijd effectief aan onderwijsactiviteiten buiten de evaluaties besteed. De inloopweek samen met drie tot vier lesweken die aan evaluatie en deliberatie worden gespendeerd, korten de onderwijstijd sterk in. Het centrum is zich van dit probleem bewust en tracht een en ander te ondervangen met afstandsonderwijs via huistaken. Deze zijn wisselend van kwaliteit, net als het gebruik van het leerplatform. De werkbelasting die de huistaken vergen, is niet in kaart gebracht. Het is niet duidelijk of het geheel aan opdrachten buiten de klas en de contactmomenten samen de voorziene moduletijd benaderen. Dit probleem met de onderwijstijd ligt mee aan de basis van de gebrekkige realisatie van de eindtermen. Een striktere en accurate opvolging van de besteding van de onderwijstijd op centrumniveau is noodzakelijk.

Uitrusting
*ICT
 Inzet uitrusting
 Leermiddelen*

Het centrum beschikt over voldoende leermiddelen en een aangepaste uitrusting om de eindtermen te realiseren. Het voorziet in verzorgde leslokalen op toegankelijke locaties en beschikt over voldoende ICT-uitrusting. In diverse modules wordt actief gebruik gemaakt van ICT door de leraar maar soms minder door de cursisten. Het geheel van de leeromgeving kan nog aan kracht winnen, zeker wat het vakspecifiek materiaal betreft. Het materiaal voor de verbrede module wetenschappen is er niet zoals het leerplan voorschrijft.

Evaluatiepraktijk

*Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie
Feedback*

Op centrumniveau is geen richtinggevend evaluatiebeleid ontwikkeld. In alle modules wordt sterk gefocust op de eindevaluatie met een uitgebreid examen. Deze keuze brengt niet alleen de efficiënte besteding van de onderwijstijd in het gedrang (zie boven) maar bevordert evenmin een gerichte opvolging van de leerresultaten van de cursisten. Alternatieve vormen van evaluatie komen weinig voor. Cursisten worden voldoende geïnformeerd over de evaluatieprocedures en krijgen feedback over hun behaalde resultaten maar de leerresultaten van de cursisten leiden weinig of niet tot differentiatie of bijsturing van het onderwijsleerproces. Binnen het opleidingsteam wordt de kwaliteit van de evaluatiepraktijk evenmin opgevolgd en wordt weinig tot geen expertise gedeeld, ook al is die voor sommige vakken/modules aanwezig. Dat maakt dat de kwaliteit van de evaluatiepraktijk wisselend is.

Voor de modules Macusa is de evaluatiepraktijk niet valide. Er wordt een mix van gespreide en eindevaluatie gehanteerd. De gespreide evaluatie is voor een deel van de modules bijzonder kwaliteitsvol met elementen van zelfreflectie. De eindevaluatie daarentegen vormt een afspiegeling van het aanbod met soms goede aanzetten maar vanuit een verkeerde focus. Er wordt vooral gepeild naar kennis en een aantal inzichten over armoede, media, staatsstructuren en geschiedenis maar de competentieontwikkeling bij de cursisten wordt niet in kaart gebracht. In sommige toetstaken moeten cursisten tot oordeelsvorming komen maar die maken slechts een minderheid van de evaluatieopdrachten uit. De kwaliteitsvolle opdrachten die bij de dossiers horen worden slechts ten dele in het eindresultaat meegenomen. Nochtans laten zij een valide beoordeling van de competentieontwikkeling toe. Een versobering van de evaluatiepraktijk dringt zich op zeker gezien de huidige inefficiënte besteding van de onderwijstijd. Het verschil in evaluatie tussen de M- en B-modules is niet onderbouwd en spoort geenszins met het opleidingsprofiel.

In de modules Nederlands wordt eveneens een mix van gespreide en eindevaluatie gehanteerd. In de eindevaluatie van de basismodule wordt weliswaar gefocust op de schrijfvaardigheid zoals het opleidingsprofiel voorschrijft, maar is het aandeel van de ondersteunende kennis die soms contextloos wordt getoetst doorslaggevend. Van andere doelen zoals de strategieën een schrijfplan opstellen, hulpbronnen gebruiken, een passende layout hanteren en reflectie over de eigen geproduceerde tekst worden de vorderingen bij de cursisten onvoldoende in kaart gebracht. Deze eindevaluatie staat in contrast met een gespreide evaluatie die sommige leraren hanteren en wel kwaliteitsvol en leerondersteunend is. Zeker de systematiek waarmee de huistaken worden gescoord, verdient uitbreiding.

In de M- en B-modules Nederlands 1 en 2 vormt de evaluatiepraktijk een afspiegeling van het aanbod. Een aantal evaluatieopdrachten sluiten aan bij de eindtermen, andere focussen te sterk kennisverwerving of reproductie. Taalbeschouwing wordt teveel getoetst vanuit kennis (zoals de woordenschat- of begripsopvraging, de bevraging van de terminologie uit de woord- of zinsleer) waardoor wordt voorbij gegaan aan het hoofddoel van reflectie in taalgebruikssituaties. Het gewicht dat deze toetsing van taalbeschouwing krijgt, is bovendien groot. De strategieën worden te weinig gericht in kaart gebracht. Maar ook voor deze modules zijn er sterke aanzetten zoals de criteriumgerichte evaluatie van de mondelinge vaardigheid en het concept van portfolio in de B2-module. Al kan bij dit laatste de validiteit van de gehanteerde criteria nog worden opgedreven.

Voor de modules wiskunde hanteert elke leraar een eigen evaluatiepraktijk. Een deel van de cursisten krijgt enkel een beoordeling via een examen. Voor een ander deel zijn er daarnaast tussentijdse toetsen en opdrachten als instrument voor remediëring en bijsturing van het leerproces conform de leerplanvereisten. Ook de vraagstelling zelf kent grote verschillen afhankelijk van de leraar. Bij sommigen primeert de evaluatie van de reken- meet- en tekenvaardigheid, bij anderen is er ook aandacht voor denk-, redeneer- en probleemoplossende vaardigheid. Examens en toetsen zijn niet systematisch voorzien van een puntenverdeling wat weegt op de transparantie. Er zijn geen afspraken binnen de vakgroep over het gewicht van de verschillende leerplanonderdelen. Concreet materiaal vanuit de leefwereld van de cursist is niet geïntegreerd binnen de evaluatiepraktijk.

Voor wetenschappen laat het onvoldoende leerplangerichte aanbod zich ook voelen in de evaluatiepraktijk. Deze bestaat uit drie examens (samen 80%) en een aantal opdrachten (20%). Het grootste deel van de vraagstelling bij de examens is gericht op (soms verregaande) leerplaninhouden en niet op de leerplandoelstellingen. Reproductievragen en contextloze vragen met de focus op begrippenkennis overheersen. De generieke doelstellingen bijvoorbeeld in hoeverre cursisten problemen herkennen, interpreteren of gevolgen kunnen inschatten, worden niet getoetst. De opdrachtenbundel krijgt een gering gewicht in het geheel. Het vormende aspect van deze opdrachten wordt te weinig benut; ze dienen vooral als evaluatie-instrument.

Los van de validiteit van de evaluatiepraktijk zijn er op het vlak van criteriumgerichtheid nog duidelijk stappen te zetten. Dat is doorgaans het geval voor de eindevaluatie. Het is voor de cursisten niet duidelijk wat het vooropgestelde beheersingsniveau is op basis van welke criteria en waar de cesuur ligt. Voor diverse onderzochte modules zijn er wel waardevolle aanzetten van criteriumgerichtheid te vinden in de gespreide evaluatie. Dat geldt zeker voor Nederlands en Macusa.

Het centrum deed vooralsnog geen inspanningen om de vorderingen van de cursisten op het vlak van attitudes in kaart te brengen en moet deze leemte invullen, wil het aan de wetgeving tegemoetkomen.

Leerbegeleiding

*Preventief
Curatief*

Het centrum zet sedert enkele jaren in op een gestructureerde cursistenbegeleiding in alle kwalificerende trajecten, een herstructurering die ondersteuning vraagt maar die enkel op bepaalde vlakken rendeert. De begeleiding krijgt vorm vanuit een gedragenheid en constructieve samenwerking binnen een team van cursistenbegeleiders vanuit elk kwalificatietraject. Terecht focust het team van cursistenbegeleiders op een uitgebreide inloop met accurate informatie voor de cursisten, een persoonlijk onthaal en het in kaart brengen van de didactische beginsituatie. De beginsituatieanalyse is omvattend en levert een accuraat beeld op van de studievaardigheden, de onderwijsloopbaan en een aantal kritische succesfactoren.

Voor AAV worden de netoverschrijdende afspraken opgevolgd voor het toekennen van vrijstellingen op basis van elders verworven kwalificaties (EVK) of competenties (EVC). Het EVK-beleid is reeds kwaliteitsvol uitgebouwd, het EVC-beleid zit nog in een ontwikkelingstraject. Op dit moment worden nog toetsen gebruikt die aan kwaliteit kunnen winnen. Zeker de oriënteringsproef Nederlands vormt een te weinig solide basis om de grote groep van allochtone instromers doeltreffend te oriënteren. Voor wiskunde werden centrumoverschrijdend digitale toetsen ontwikkeld. Bij de meeste primeert de evaluatie van de reken- meet- en tekenvaardigheid.

Gedurende het traject wordt voorzien in een laagdrempelige opvang van de cursisten. De leerinspanningen en -vorderingen worden opgevolgd via uitgebreide cursistenbesprekingen die vooral binnen de beroepsopleidingen plaats vinden maar nog weinig betrokken zijn op de algemene vorming. Er zijn start-, tussentijdse en feedbackgesprekken. Verder worden allerhande leerondersteunende initiatieven opgezet al naargelang van de noden van de cursisten. Sterk daarbij is de wijze waarop de cursistenbegeleiders proberen in te spelen op de eigenheid van het doelpubliek in de verschillende opleidingen. Een andere ondersteunende faciliteit voor de cursisten is het open leercentrum waarin ook in leerremediëring wordt voorzien. Ondersteunend voor de allochtone cursisten is de samenwerking met OKAN en het inschakelen van buddy's.

Dat neemt niet weg dat er nog groeimogelijkheden zijn. Hoewel het team van cursistenbegeleiders aandacht opbrengt voor een evaluatie van de ontwikkelde processen, projecten en instrumenten, worden de effecten van alle begeleidingsinitiatieven op de leerresultaten van de cursisten niet in kaart gebracht. De uitbouw van een geïntegreerd digitaal cursistenvolgsysteem dat nog ontbreekt, vormt daartoe zeker een noodzakelijke voorwaarde. De administratieve taken die de cursistenbegeleiders vervullen, veroorzaken door hun tijdsinvestering een bijkomende belemmering.

Ook voor het AAV-team zijn er nog groeimogelijkheden op het vlak van preventieve leerbegeleiding. Attitudevorming en de ontwikkeling van strategieën, die als eindterm in het opleidingsprofiel zijn opgenomen in de diverse modules, verdienen meer aandacht. Het leermateriaal is voor sommige modules sterk en voor andere weinig leerondersteunend. Het opzetten van een doelgerichte taalondersteuning in de lessen en het uitbouwen van een doordrongen taalbeleid voor de taalzwakke cursist zijn uitdagingen voor het centrum.

Op het vlak van individuele trajectbegeleiding komt het centrum niet tegemoet aan de regelgeving. Het individuele perspectief van de cursist speelt nog te weinig een doorslaggevende rol bij het vastleggen van het leertraject. Per beroepsopleiding zijn modeltrajecten M en B uitgewerkt door de leraren wat niet in overeenstemming is met de regelgeving. In de feiten kiezen cursisten een M- of B-traject al naargelang van de programmatie van het aanbod en op basis van pragmatische redenen. Het ontbreken van een binnenklasdifferentiatie en de starre onderwijsorganisatie beperken de keuzemogelijkheden van de cursist.

Afstemming met partners

Het centrum participeert aan de netoverschrijdende werkgroep AAV en onderhoudt goede contacten met centra met een gelijkaardig aanbod in de regio. Maar ook op andere vlakken stelt het centrum zich samenwerkingsgericht op. De structurele samenwerking met de VDAB, het OKAN-onderwijs, de hogescholen en de universiteit illustreert deze gerichtheid. Dat neemt niet weg dat er nog onbenutte opportuniteiten zijn zeker op het vlak van samenwerking en expertisedeling op het niveau van de leraar.

Deskundigheidsbevordering

*Overleg
Vorming*

Het AAV-teamoverleg komt moeilijk van de grond. Expertise wordt gedeeld voor sommige modules zoals Nederlands maar lang niet voor alle. De kwaliteit van het onderwijsleerproces wordt niet op planmatige wijze bewaakt door het AAV-team en er worden te weinig horizontale samenwerkingsverbanden met de leraren uit de beroepsopleidingen opgezet. Het kwaliteitszorgsysteem ontwikkeld op centrumniveau ressorteert voorlopig nog geen effecten op de werkvloer. Het gebrek aan een accurate vakgroepwerking ligt mee aan de basis van de vastgestelde tekorten op het vlak van leerplanrealisatie.

Inbreuk(en) op regelgeving	De onderwijstijd wordt te weinig efficiënt benut. Het centrum overtreedt artikel 26 van het decreet op het volwassenenonderwijs.
-----------------------------------	--

4.1.1.2 Opfris Derde Graad ASO, Wetenschappen - Wiskunde

Voldoet niet

In de onderzochte modules van het opfristraject worden de eindtermen onvoldoende aangeboden en geëvalueerd. In een deel van de onderzochte modules van het opleidingstraject zijn er hiaten in het onderwijsaanbod en/of worden de eindtermen niet valide geëvalueerd. De vakoverschrijdende eindtermen uit het opleidingsprofiel worden te weinig systematisch nagestreefd.

Outputgegevens	Voor het opfristraject werden de modules Frans en wiskunde 2 onderzocht. Voor het eigenlijke traject werden de modules Nederlands (1/2/3), geschiedenis (1/2/3/4), fysica, biologie, chemie en wetenschappen (1/2/3/4) onderzocht. De leerplanrealisatie is sterk wisselend. In de modules wetenschappen is de leerplanrealisatie voldoende maar zijn er nog groeimogelijkheden. In andere modules zijn er hiaten zoals in Nederlands of worden de eindtermen niet bereikt zoals Frans en wiskunde in het opfristraject. In de modules geschiedenis worden de eindtermen niet valide geëvalueerd. De vakoverschrijdende eindtermen uit het opleidingsprofiel worden te weinig systematisch nagestreefd.
<i>Leerprestaties</i>	Het centrum geeft aan de overheid slechts in geringe mate de verplichte outputdata en maakt er geen gebruik van op centrumniveau. Nochtans duiden beperkte analyses op ernstige signalen. In de modules Frans is de uitval groot. Deze modules vormen voor de cursisten een drempel voor het behalen van het diploma. Er worden evenmin resultaten van studiesucces in het hoger onderwijs verzameld en geanalyseerd. Dit gebrek aan gebruik van outputdata vormt op het vlak van kwaliteitszorg een gemiste kans.
<i>Leerloopbaan</i>	Het centrum vervult zijn maatschappelijke opdracht met het inrichten van dit vrij uitzonderlijk opleidingsaanbod. Cursisten worden dan ook ruim over Vlaanderen gerekruteerd.
<i>Outcomes</i>	Uit de gesprekken tijdens de doorlichting blijkt een vrij grote tevredenheid bij de leraren en de cursisten. De cursisten waarderen vooral de laagdrempelige omgang met de leraren. Ze maken wel ernstige kanttekeningen bij het aanbod Frans zowel inhoudelijk als organisatorisch.
<i>Tevredenheid</i>	

Onderwijsaanbod	De opfrismodule Frans is niet afgestemd op het opleidingsprofiel. Er wordt in grote mate gefocust op de opbouw van ondersteunende kennis waarvan het beheersingsniveau ver boven de vereisten van het opleidingsprofiel ligt. De opbouw van de vaardigheden en strategieën bij de cursisten krijgt te weinig aandacht. Bepaalde tekstsoorten en informatiedragers zoals prescriptieve teksten en de telefoon komen niet aan bod. Diverse factoren liggen aan de basis van dit tekort. Het profiel van de cursisten en de allochtone instroom vormen een bepalende contextfactor die te weinig wordt bespeeld. Er is geen graduele leerlijn vastgelegd die voortbouwt op een accurate beginsituatiebepaling en die aansluit bij de hedendaagse opvattingen over taalvaardigheidsonderwijs en de plaats van ondersteunende kennis hierin. Tenslotte wordt de onderwijstijd te beperkt of niet efficiënt benut.
<i>Volledigheid</i>	
<i>Evenwicht</i>	
<i>Doelmatigheid</i>	
<i>Beheersingsniveau</i>	
<i>Samenhang</i>	

De opfrismodule wiskunde 2 is evenmin afgestemd op het opleidingsprofiel. Er wordt enkel gefocust op het onderdeel reële functies, de onderdelen algebra en statistiek uit het leerplan worden niet aangeboden. De vakgroep vindt het zinloos het onderdeel statistiek aan te bieden. Ze verantwoordt haar keuze door te stellen dat de meeste cursisten van het opfristraject in het opleidingstraject ASO3 terecht komen en daar het onderdeel statistiek krijgen in module wiskunde 4. Bij het onderdeel reële functies is er voldoende aandacht voor het gebruik van de grafische rekenmachine, het herkennen en tekenen van eerste- en tweedegraadsfuncties en het oplossen van eerste- en tweedegraadsvergelijkingen. Cursisten oefenen echter weinig in het leggen van verbanden tussen de oplossingen van de vergelijkingen/ongelijkheden en de grafische voorstellingen. Hetzelfde geldt voor zelfstandig vertalen van problemen in vergelijkingen en ongelijkheden. De onderwijstijd wordt niet efficiënt besteed. Voor de modules Nederlands wordt gewerkt met gepubliceerd leermateriaal dat aangevuld wordt met eigen materiaal. Het recent aangestelde lerarenduo Nederlands tracht het aanbod dat tot voor kort in het licht van de eindtermen vanuit een verkeerde focus werd vorm gegeven, te heroriënteren. Dit werk is nog niet af waardoor er nog hiaten in het aanbod zitten. Globaal gezien is er te weinig aansluiting bij de leefwereld van de cursisten, is er te weinig transfer naar andere lessen en situaties, kan de functionaliteit nog sterk toenemen en is er nog te weinig aandacht voor strategieën en het reflectief vermogen van de cursisten. In de eerste module komen teksten met studiedoeleinden en schooltaken niet aan bod wat een gemiste kans vormt, zeker gezien de instroom en de vele inspanningen die geleverd worden op het vlak van cursistenbegeleiding. De focus op poëzie spoort niet met het opleidingsprofiel. In de tweede module krijgen fictieve tekstsoorten te veel aandacht en de andere te weinig. In de derde module krijgt de luistervaardigheid te beperkt aandacht en wordt er veel onderwijstijd gespendeerd aan het uitbreidingsdoel over de geschiedenis van het theater waardoor de realisatie van de andere eindtermen in het gedrang komt. In alle modules wordt gewerkt met een portfolio waardoor cursisten worden aangezet tot zelfstandig werk. De graduele competentieopbouw van de portfolio-opdrachten spoort in grote mate met het leerplan al kunnen vragen gesteld worden bij de poëzieportfolio in de eerste module. De portfolio in de derde module is het best uitgewerkt en verdient uitbreiding naar andere vaardigheden en tekstsoorten. De portfolio die ontwikkeld is voor het AAV-aanbod vormt daartoe zeker een inspiratiebron.

Voor de modules geschiedenis is verzorgd en rijk leermateriaal aangemaakt dat steunt op een veelheid van bronnen zoals het leerplan voorschrijft. Cursisten worden geconfronteerd met authentiek bronnenmateriaal van waaruit ze doeltreffend informatie kunnen selecteren. Geregeld worden linken met de hedendaagse maatschappelijke structuren gelegd. Het onderwijsleerproces verloopt levendig en interactief en cursisten worden uitgedaagd om de kennis en inzichten toe te passen zodat de historische attitude zich kan ontwikkelen en het historisch besef kan groeien. Historische begrippen en probleemstellingen worden met elkaar verbonden en de dimensie socialiteit wordt gerelateerd aan de dimensies tijd en historische ruimte. Toch vormt het leermateriaal geen afspiegeling van de eindtermen. De gedetailleerdheid van de feiten doet de focus verschuiven van competentieontwikkeling en probleemstelling naar feitenkennis en zet de functionaliteit van het aanbod op de helling. Zelfstandig historisch redeneren en rapporteren komen te weinig aan bod gedurende het leerproces in de modules 1 en 2. Cursisten worden ook te weinig aangezet tot zelfstandig werk waarbij ze hun persoonlijk standpunt moeten verwoorden en tot oordeelsvorming moeten komen.

Er wordt voor en met hen geredeneerd maar de graad van zelfstandigheid blijft te beperkt. Criteria, methoden en historisch onderzoek die de cursisten bij de competentieontwikkeling ondersteunen, worden te weinig doelgericht aangeboden. De opdracht over cultuur in module 2 compenseert dit tekort niet en sluit evenmin aan bij eindterm 8 over cultuur in de eerste module. De opdracht in module 4 over de Arabische revoluties spoort wel in grote mate met het opleidingsprofiel en kan als inspiratiebron dienen om het tekort in de eerste twee modules bij te stellen.

De leraren werken voor de modules biologie, chemie en fysica met leerboeken aangevuld met eigen opdrachtenbundels. Deze zijn ondersteunend bij het leerproces en dragen bij tot inzicht in wetenschappelijke begrippen en processen. Toch is er nog een kans om onderzoekend leren/leren onderzoeken sterker te integreren in de veelal gesloten practica en opdrachten. Lovenswaardig zijn de vele informatieopdrachten en het maken van een wetenschappelijke poster. Voor de andere modules wetenschappen (1/2/3) wordt enkel gewerkt met cursussen, gemaakt door 3 CVO's (CVO Tweedekansonderwijs Antwerpen, CVO IVO Brugge en CVO VOLT Leuven) die de pool wetenschappen inrichten. Deze zijn verzorgd, rijk geïllustreerd en voldoende samenhangend met de modules biologie, fysica en chemie. De diepgaande uitwerking van sommige delen vormt een risico op een té kennisgerichte evaluatie. De leerinhouden reiken soms verder dan hetgeen de leerplandoelen vereisen (bijv. deeltjesfysica, polymerase kettingreactie). Positief is dat de vierde module wetenschappen parallel loopt met de andere modules wetenschappen (1/2/3). De eigen opdrachtenbundels bevatten tal van gevarieerde opdrachten maar de leerlijn van onderzoekend leren naar leren onderzoeken is weinig zichtbaar (SET 29,30,31). Positief is het practicum vruchtenwijn maken, waarin duidelijk alle stappen van leren onderzoeken worden doorlopen.

Over de modules heen is er te weinig systematisch aandacht voor de vakoverschrijdende eindtermen die in de loop van de opleiding moeten worden nagestreefd. De leraren gaan onvoldoende gezamenlijk na in hoeverre de vakoverschrijdende eindtermen aan bod kunnen komen in de diverse modules.

Onderwijsorganisatie
Organisatie curriculum
Samenstelling klasgroepen

De instroom van een 40-tal cursisten is heterogeen op het vlak van competenties, taal en onderwijsverleden. De cursisten volgen les in vaste lesgroepen, elk met een verschillend leertraject. Er wordt vastgehouden aan lesblokken van twee uren vakgericht onderwijs en er worden twee instapmomenten per jaar georganiseerd. De gemiddelde groepsgrootte laat toe de eindtermen te bereiken. De wijze waarop de onderwijsorganisatie vorm krijgt, ligt mee aan de basis van de gebrekkige realisatie van de eindtermen en het weinig systematisch nastreven van de vakoverschrijdende eindtermen. Differentiatie op cursistenniveau wordt onderbenut waardoor taalzwakke of allochtone cursisten niet doeltreffend worden bediend. Extramurale activiteiten worden maar mondjesmaat georganiseerd. Andere vakoverschrijdende of vernieuwende projecten komen niet voor waardoor het onderzoekend leren en het leren onderzoeken globaal genomen onderbelicht wordt. Nochtans zijn er hier en daar (bijvoorbeeld in de modules wetenschappen) kwaliteitsvolle aanzetten tot deze vormen van leren. Er stelt zich een ernstig probleem met de efficiënte besteding van de onderwijstijd. In de meeste modules wordt maar 60 tot 70% van de voorziene onderwijstijd effectief aan onderwijsactiviteiten besteed. De inloopweek samen met de besteding van drie tot vier lesweken aan evaluatie en deliberatie korten de onderwijstijd sterk in. Het centrum is zich bewust van dit probleem en tracht een en ander te ondervangen met gecombineerd onderwijs dat vorm krijgt via huistaken.

Deze zijn wisselend van kwaliteit, net als het gebruik van het leerplatform. De werkbelasting die de huistaken vergen, is niet in kaart gebracht. Het is dus niet duidelijk of het geheel aan opdrachten buiten de klas en de contactmomenten samen de voorziene moduletijd benaderen. Dit probleem met de onderwijstijd ligt mee aan de basis van de gebrekkige realisatie van de eindtermen. Een striktere en accuratere opvolging van de besteding van de onderwijstijd op centrumniveau is noodzakelijk.

Uitrusting <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	Het centrum beschikt over voldoende leermiddelen en een aangepaste uitrusting om de eindtermen te realiseren. Het voorziet in verzorgde leslokalen op toegankelijke locaties en beschikt over voldoende ICT-uitrusting. In diverse modules wordt actief gebruik gemaakt van ICT door de leraar maar soms minder door de cursisten. Het geheel van de leeromgeving kan nog aan kracht winnen, zeker wat het vakspecifiek materiaal betreft. Zo is bijvoorbeeld het specifiek materiaal voor het uitvoeren van demonstratieproeven en experimenten door cursisten slechts beperkt aanwezig voor wetenschappen in het bijzonder voor fysica. Dit wordt veelal opgevangen door computer simulaties.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i> <i>Feedback</i>	Op centrumniveau is geen richtinggevend evaluatiebeleid ontwikkeld. In alle modules wordt sterk gefocust op de eindevaluatie met een uitgebreid examen. Deze keuze brengt niet alleen de efficiënte besteding van de onderwijstijd in het gedrang (zie boven) maar bevordert evenmin een gerichte opvolging van de leerresultaten van de cursisten. Alternatieve vormen van evaluatie komen zelden of niet voor. Cursisten worden geïnformeerd over de evaluatieprocedures en krijgen feedback over hun behaalde resultaten maar de leerresultaten van de cursisten leiden weinig of niet tot differentiatie of bijsturing van het onderwijsleerproces. Op het niveau van de vakgroep wordt de kwaliteit van de evaluatiepraktijk evenmin opgevolgd en wordt weinig tot geen expertise gedeeld. Dat maakt dat de kwaliteit van de evaluatiepraktijk in de feiten wisselend is. Voor het opfristraject Frans is de evaluatiepraktijk niet valide. De eindevaluatie bestaat voor het overgrote deel uit een expliciete opvraging van ondersteunende kennis met een sterke focus op werkwoordvervoegingen, het gebruik van de tijden en woordenschatopvraging tot en met vertaal oefeningen. De schrijfvaardigheid wordt op geen enkele manier getoetst. Ook de mondelinge vaardigheid wordt niet in kaart gebracht, enkel de vormelijke aspecten van het gebruik van Frans. Cursisten worden niet geconfronteerd met functionele taken die de vaardigheidsontwikkeling in kaart brengen. De vorderingen van de cursisten op het vlak van strategieën worden evenmin systematisch in kaart gebracht. Dit ernstig tekort verdient op korte termijn een bijsturing. De kwalificatie van cursisten wordt er immers ten onrechte door belemmerd. De tekorten in het aanbod opfrismodule wiskunde 2 laten zich ook voelen in de evaluatiepraktijk, het onvolledige aanbod leidt tot een onvolledige evaluatie. De evaluatie van het onderdeel reële functies gebeurt via toetsen en een examen. Deze zijn niet systematisch voorzien van een puntenverdeling wat weegt op de transparantie. De evaluatie van reken- en tekenvaardigheden komt ruimschoots aan bod. Denk-, redeneer- en probleemoplossende vaardigheden komen minder aan bod en worden weinig gecombineerd met rekenvragen. Het is niet transparant hoe de algemene doelstellingen (vakattitudes : basiscompetenties 10 tot en met 19) opgenomen zijn in de evaluatie en welke objectieve criteria hiervoor gebruikt worden.

Voor de modules geschiedenis is de evaluatiepraktijk niet valide omdat de focus verkeerd wordt gelegd. Er wordt vooral gepeild naar kennis en een aantal inzichten maar de competentieontwikkeling inzake historisch besef en attitude bij de cursisten wordt niet in kaart gebracht. De evaluatieopdrachten omvatten in grote mate reproductie van de opgedane kennis, ze zijn weinig kritisch opgesteld en vertrekken niet vanuit een probleemstelling. Er wordt niet gepeild naar wisselende standpunten, de rol van de westerse samenleving, het verhelderen van actuele spanningsvelden vanuit het verleden. De attitudes van de cursisten inzake tolerantie worden evenmin in kaart gebracht.

De evaluatie van de modules Nederlands vormt een afspiegeling van het aanbod met dezelfde hiaten maar met een duidelijke kwaliteitsverbetering ten opzichte van vorige jaren. De meeste toetstaken zijn valide vorm gegeven maar het kennisgedeelte kan nog aan validiteit winnen. De aandacht voor strategieën en attitudevorming bij de cursisten kan nog kan nog toenemen. In de derde module worden de vaardigheden van de cursisten voldoende accuraat geëvalueerd. De portfolio-opdrachten laten toe een genuanceerd beeld te vormen van het algemene competentieniveau van de cursisten op het vlak van Nederlands.

De evaluatie van de modules biologie, chemie en fysica gebeurt via een examen (mondeling en schriftelijk), opdrachten en het maken van een wetenschappelijke poster. Het gewicht van het examen domineert (80 of 90 %). De vraagstelling op de examens is weinig gevarieerd, weinig visueel ondersteund en peilt veelal naar kennis en toepassing. Het beheersingsniveau van de vraagstelling is wisselend: sommige vragen zijn gericht op het leerplandoel, andere enkel op de leerinhoud, sommige vragen zijn contextrijk en vertrekken van voorbeelden, andere zijn louter reproductief. De algemene eindtermen biologie (B1-B8), chemie (C1 – C6) en fysica (F1 – F7) worden weinig transparant meegenomen in de evaluatiepraktijk. De evaluatie van de modules wetenschappen (1/2/3) gebeurt enkel via een examen (mondeling en schriftelijk), het formatieve aspect van de evaluatie vervalt hierdoor en bemoeilijkt de opvolging van het onderwijsleerproces. Ook hier is het beheersingsniveau van de vraagstelling wisselend, waarbij veelal het louter reproductieve primeert. De evaluatie van de module wetenschappen 4 gebeurt permanent via de beoordeling van de opdrachtenbundels. De vakgroep hanteert hierbij een vijftal criteria: inhoudelijk correct werken; in groep kunnen functioneren; interesse en inzet opbrengen; opdrachten uitvoeren in de klas; stipt, ordelijk en volledig zijn. De link tussen deze criteria en de specifieke eindtermen (SET 25 – 31) is weinig transparant. Los van de validiteit van de evaluatiepraktijk zijn er op het vlak van criteriumgerichtheid nog duidelijk stappen te zetten. Dat is zeker het geval voor Frans, geschiedenis en wetenschappen 4. Het is voor de cursisten niet duidelijk wat het vooropgestelde beheersingsniveau is op basis van welke criteria en waar de cesuur ligt. In Nederlands zijn er waardevolle aanzetten zoals de evaluatie van de presentatie van het portfolio.

Het centrum deed vooralsnog geen inspanningen om de vorderingen van de cursisten op het vlak van vakoverschrijdende eindtermen in kaart te brengen en moet deze leemte invullen, wil het aan de wetgeving tegemoetkomen.

Leerbegeleiding*Preventief**Curatief*

Het centrum zet sedert enkele jaren in op een gestructureerde cursistenbegeleiding in alle kwalificerende trajecten, een herstructurering die ondersteuning vraagt maar op bepaalde vlakken rendeert. De begeleiding krijgt vorm vanuit een gedragenheid en constructieve samenwerking binnen een team van cursistenbegeleiders vanuit elk kwalificatietraject. Terecht focust het team van cursistenbegeleiders op een uitgebreide inloop met accurate informatie voor de cursisten, een persoonlijk onthaal en het in kaart brengen van de didactische beginsituatie. De beginsituatieanalyse is omvattend en levert een accuraat beeld op van de studievaardigheden, de onderwijsloopbaan en een aantal kritische succesfactoren. Niettemin kunnen er vragen gesteld worden bij de validiteit van de oriënteringsproeven. Het spreekt voor zich dat de validiteit van de oriënteringsproeven en de evaluatiepraktijk hand in hand gaan.

Gedurende het traject wordt voorzien in een laagdrempelige opvang van de cursisten. Er zijn start-, tussentijdse en feedbackgesprekken. Verder worden allerhande leerondersteunende initiatieven opgezet al naargelang van de noden van de cursisten. Sterk daarbij is de wijze waarop de cursistenbegeleiders proberen in te spelen op de eigenheid van het doelpubliek. Andere ondersteunende faciliteiten voor de cursisten zijn het open leercentrum, de gestructureerde studiebegeleiding, de samenwerking met OKAN en het inschakelen van buddy's.

Dat neemt niet weg dat er nog heel wat groeimogelijkheden zijn. Hoewel het team van cursistenbegeleiders aandacht opbrengt voor een evaluatie van de ontwikkelde processen, projecten en instrumenten, worden de effecten van alle begeleidingsinitiatieven op de leerresultaten van de cursisten niet in kaart gebracht. De uitbouw van een geïntegreerd digitaal cursistenvolgsysteem dat nog ontbreekt, vormt daartoe zeker een noodzakelijke voorwaarde. De administratieve taken die de cursistenbegeleiders vervullen, vormen door hun tijdsinvestering een bijkomende belemmering.

Het lerarenteam heeft eveneens nog stappen te zetten, zeker op het vlak van preventieve leerbegeleiding gelinkt aan de vakoverschrijdende eindtermen leren leren. Het leermateriaal is voor sommige modules weinig leerondersteunend opgesteld en vormt voor taalzwakke cursisten een drempel. Tal van opportuniteiten die vervat zitten in de eindtermen (zoals het gebruik van studiemateriaal in Nederlands) en vakoverschrijdende eindtermen worden niet aangewend. Het opzetten van een doelgerichte taalondersteuning in de lessen en het uitbouwen van een doordrongen taalbeleid vormt nog een uitdaging. Een gezamenlijke visie op leren leren en accurate informatie over het te verwachten beheersingsniveau ontbreken in het ASO3-team. Gezamenlijke projecten of acties ontbreken. Vooral de aanwezigheid van cursisten tijdens de lessen en de stiptheid worden opgevolgd en leiden tot een aanklampend beleid.

Afstemming met partners

Het centrum participeert actief binnen de Federatie tweedekansonderwijs en speelt er zelfs een trekkersrol. Het onderhoudt goede contacten met centra met een gelijkaardig aanbod in de regio. Maar ook op andere vlakken stelt het centrum zich samenwerkingsgericht op. De structurele samenwerking met de VDAB, het OKAN-onderwijs, de hogescholen en universiteit illustreert deze gerichtheid. Voor het ASO3-team blijven een aantal kansen onderbenut zoals een meer inhoudelijke samenwerking met ASO3-aanbieders tweedekansonderwijs. Daarbij kan voortgebouwd worden op acties uit het verleden van de leraren wetenschappen die gezamenlijk leermateriaal aanmaakten.

Deskundigheidsbevordering	De vakgroepwerking is wisselend per discipline. Expertise wordt gedeeld voor sommige modules zoals Nederlands en wetenschappen maar niet voor alle. Hetzelfde geldt voor de expertiseopbouw die eveneens wisselend is per leraar en/of discipline.
<i>Overleg</i>	De kwaliteit van het onderwijsleerproces wordt niet op een planmatige wijze bewaakt binnen de opleiding. Het kwaliteitszorgsysteem ontwikkeld op centrumniveau resorteert geen effecten op de werkvloer en een accuraat datagebruik ontbreekt, net als een opleidingsoverleg en een gedeelde visie op onderwijskundige processen en de opleiding. Deze elementen liggen aan de basis van de kwaliteitsverschillen maar vormen ook een noodzakelijke basisvoorwaarde om de vastgestelde tekorten weg te werken.
<i>Vorming</i>	
Inbreuk(en) op regelgeving	De onderwijstijd wordt te weinig efficiënt benut. Het centrum overtreedt artikel 26 van het decreet op het volwassenenonderwijs.

4.1.1.3 Fotograaf

Voldoet

De leerplandoelstellingen worden op een kwaliteitsvolle manier aangeboden en bereikt. De uitrusting is voorbeeldig en het cursusmateriaal is waardevol. De evaluatiepraktijk is voldoende valide.

Outputgegevens	De leerplandoelstellingen worden in voldoende mate en op een kwaliteitsvolle manier bereikt.
<i>Leerprestaties</i>	
<i>Leerloopbaan</i>	De vakgroep hanteert cijfergegevens als indicator voor de kwaliteit van de opleiding. Deze informatie wordt aangereikt vanuit het kwaliteitszorgsysteem. De cijfers over de deelname aan de evaluatie, de uitval, het slaagpercentage en de uitgereikte studiebewijzen worden in de vakgroep geanalyseerd en besproken. Uit die gegevens blijkt dat de uitval beperkt blijft en dat de deelname aan de evaluatie hoog is. Ook het slaagpercentage is aanzienlijk hoog. Een mogelijke verklaring voor dit laatste is de gemiddeld vrij hoge scholingsgraad van de cursisten van deze opleiding. Ondanks het professionele karakter van de opleiding blijft het aantal cursisten met professionele motieven eerder beperkt. Het centrum heeft een traditie in het meten van de cursistentevredenheid op het einde van elke module. In de vakgroep worden tendensen op het niveau van de opleiding of van het centrum besproken en indien nodig worden maatregelen genomen om in de toekomst (nog) beter te scoren. Uit de resultaten van deze bevraging blijkt dat de cursisten over het algemeen zeer tevreden zijn met de opleiding.
<i>Outcomes</i>	
<i>Tevredenheid</i>	
Onderwijsaanbod	De opleiding bevindt zich in een overgangsfase van Digitale Fotografie naar de meer professioneel georiënteerde opleiding Fotograaf. Uit de leerstofplanningen en het cursusmateriaal blijkt een grote mate van inhoudelijke gelijkgerichtheid en aandacht voor de horizontale en verticale samenhang. De leerstofplanningen worden binnen de vakgroep in consensus opgemaakt. Waar nodig worden ze door de verantwoordelijke voor de module bijgestuurd op basis van de praktijkervaring, maar steeds vertrekkende vanuit de onderwijsdoelen waarnaar consequent verwezen wordt in de leerstofplanningen.
<i>Volledigheid</i>	Het cursusmateriaal bestaat louter uit syllabi die door de lesgevers werden ontwikkeld. De syllabi zijn in digitale vorm gratis beschikbaar via de elektronische leeromgeving van het centrum. Het cursusmateriaal is verzorgd, inhoudelijk waardevol en het beantwoordt aan het verwachte beheersingsniveau. Het vormt een voorbeeld van goede praktijk, maar kan inhoudelijk nog verder aangevuld worden in functie van nieuwe modules uit het traject.
<i>Evenwicht</i>	
<i>Doelmatigheid</i>	
<i>Beheersingsniveau</i>	
<i>Samenhang</i>	

De focus op de onderwijsdoelstellingen wordt doorgetrokken in het cursusmateriaal, waardoor we kunnen besluiten dat de verschillende onderdelen van het leerplan in voldoende mate en evenwichtig worden aangeboden. Het onderwijs is hoofdzakelijk praktijkgericht. De onderwijsdoelen worden zoveel mogelijk vanuit praktijkopdrachten benaderd. De technisch/technologische kennis is geen doel op zich, maar blijft ondersteunend aan de praktische uitvoering. De vakgroep en de individuele leraren bewaken voortdurend het professioneel karakter van de opleiding. De opleiding is daartoe doorspekt met tal van intra- en extramurale initiatieven die het geheel leerrijk en uitdagend maken. Zo worden er externe deskundigen uitgenodigd voor lezingen, zijn er bezoeken aan musea, vinden er workshops plaats bij gespecialiseerde bedrijven, is er een samenwerking met plaatselijke culturele en sociale organisaties, enz. Het centrum promoot zijn fotografieopleidingen actief op diverse wijze, o.a. via de website www.cvofoto.com.

Onderwijsorganisatie
Samenstelling klasgroepen

Ondanks de grote interesse voor deze opleiding blijft de groepsgrootte aanvaardbaar. Ze vormt nergens een bedreiging voor het agogisch comfort. Het centrum beperkt de groepsgrootte op basis van de beschikbare apparatuur.

Uitrusting
*ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen*

Het centrum beschikt over voldoende actuele leermiddelen om de onderwijsdoelstellingen op een comfortabele wijze te kunnen realiseren. Het didactisch materiaal is kwaliteitsvol en van een professioneel niveau. Naast een doka in de vestiging te Heverlee, maakt het centrum eveneens gebruik van twee heel goed uitgeruste studio's met name in de hoofdvestiging en in de vestiging Landen. Het centrum zet het aanwezige didactisch materiaal en de schooluitrusting efficiënt in. De fotostudio's zijn ook na schooltijd beschikbaar voor cursisten zonder daarvoor extra kosten aan te rekenen. Verder maakt het centrum gebruik van prima uitgeruste pc- en mac-klassen.

Evaluatiepraktijk
*Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie
Feedback*

De evaluatiepraktijk is valide. De evaluaties zijn voldoende afgestemd op de onderwijsdoelen en sporen met het gewenste beheersingsniveau. Vorig schooljaar besliste de vakgroep om van de optimalisering van de evaluatiepraktijk een actiepoint te maken. Er werd een visie uitgeschreven en daarbij werd terecht gekozen voor gespreide evaluatie. Om de leerplangerichtheid te garanderen wordt vanaf dit schooljaar een evaluatiefiche gehanteerd waarop de mate van beheersing van de basiscompetenties/leerplandoelstellingen wordt geregistreerd. In alle modules is een eindwerk voorzien dat beoordeeld wordt door een jury van lesgevers. Een greep uit de eindwerken van de laatste schooljaren leert ons dat ze doorgaans heel kwaliteitsvol zijn en getuigen van een voldoende niveau. De cursisten worden bij aanvang van een module op de hoogte gebracht van de evaluatiewijze en de beoordelingsrubrieken. Na een evaluatie is er voldoende aandacht voor de feedback over hun vorderingen en werkpunten.

Leerbegeleiding
*Preventief
Curatief*

De vakgroep doet inspanningen om de cursisten correct te informeren en te oriënteren. Er wordt informatie verstrekt over de inhoud en de moeilijkheidsgraad van de modules zodat de cursist zijn/haar kansen goed kan inschatten. Er zijn infofiches beschikbaar per module en via een demo van het materiaal van oud-cursisten uit diverse modules wordt duidelijk gemaakt wat de cursisten mogen verwachten.

Het centrum heeft een specifiek vrijstellingenbeleid uitgewerkt voor de cursisten van modules Digitale fotografie 1 en 2 als overgang naar de opleiding Fotograaf. Het vrijstellingenbeleid is verantwoord en wordt correct uitgevoerd. Er is permanent aandacht voor remediëring. De lesgevers geven voortdurend feedback zodat de cursisten maximale slaagkansen krijgen. Binnen de vakgroep is afgesproken dat, in geval een cursist niet slaagt, er telefonisch contact wordt genomen en eventueel samen gezocht wordt naar een alternatief traject.

Deskundigheidsbevordering

*Vorming
Overleg*

De deskundigheidsbevordering verloopt doelgericht en efficiënt. Elke lesgever houdt een portfolio bij van de gevolgde navormingen. Uit de portfolio's blijkt gemiddeld een hoge mate van deskundigheidsbevordering. De meeste leerkrachten hebben naast hun lesopdracht een praktijk als zelfstandig fotograaf. Op die manier werken ze permanent aan de ontwikkeling van hun competenties en blijven ze voortdurend op de hoogte van nieuwe technieken en tendensen in het vakgebied. Bovendien wordt door de vakgroep elk jaar een specifiek nascholingsplan opgemaakt. Binnen het centrum wordt de aanwezige knowhow gedissemineerd via interne vormingen. Diverse externe nascholingen worden gevolgd door groepen van leerkrachten, maar ook individuele navorming is mogelijk mits het fiat van de coördinator en de directie. De vakgroep heeft recent een aanvang genomen met het uitbouwen van een bibliotheek met vakliteratuur en vaktijdschriften. De vakgroep wordt terecht ervaren als een meerwaarde in functie van de kwaliteit van de opleiding. De vakgroepwerking verloopt gestructureerd. De huidige coördinator heeft deze opdracht pas in september 2014 opgenomen, maar leidt de vakgroep op een doordachte en gedegen manier. De vakgroepvergaderingen verlopen constructief en zijn inhoudelijk waardevol. Zowel agogisch-didactische onderwerpen als praktische items krijgen er een plaats. Uit de verslagen en de afspraken blijkt een groot streven naar gelijkgerichtheid onder de betrokken lesgevers. De constructieve sfeer binnen de vakgroep komt duidelijk tot uiting in de bereidheid om kennis en materiaal te delen en eveneens in de veranderingsbereidheid in functie van kwaliteitsverbetering.

4.1.1.4 Webdesigner

Voldoet niet

De evaluatiepraktijk is onvoldoende valide en laat niet toe om te oordelen dat de leerplandoelstellingen worden bereikt. Binnen de vakgroep worden initiatieven genomen om de kwaliteit van de evaluatiepraktijk te verbeteren.

Outputgegevens

*Leerprestaties
Leerloopbaan
Outcomes
Tevredenheid*

De kwaliteit van de evaluatiepraktijk laat niet toe om te oordelen dat de leerplandoelstellingen in voldoende mate worden gerealiseerd. Voor de TKO-opleidingen binnen het studiegebied Grafische technieken kan het centrum nauwelijks cijfergegevens voorleggen die kunnen gehanteerd worden als indicator voor de kwaliteit van de opleiding. Het IKZ-systeem van het centrum is pas vorig schooljaar geïntroduceerd in de TKO-opleidingen. De vakgroep beschikt niet over informatie met betrekking tot slaagpercentages, deelname aan de eindevaluatie, doorstroming, enz. Enkel de gemiddelde uitval van ongeveer 25% over alle TKO-modules heen is bekend. Deze opleiding richt zich vooral, maar niet uitsluitend op cursisten die via deze weg een tweede kans willen maken om een diploma secundair onderwijs te verwerven.

In de TKO-opleidingen is er met betrekking tot de cursistenbevraging een andere regeling van kracht dan in de andere opleidingen. De tevredenheidsmeting gebeurt er voornamelijk in functie van de evaluatiecyclus van het personeel. In het schooljaar dat de leraar wordt geëvalueerd, komt hij/zij ook in de cursistenbevraging aan bod. Een globale beoordeling van de opleiding kan daardoor nauwelijks worden afgeleid uit de resultaten van de enquête.

Onderwijsaanbod

Volledigheid

Evenwicht

Doelmatigheid

Beheersingsniveau

Samenhang

De onderwijsdoelstellingen worden in voldoende mate aangeboden.

Binnen de vakgroep TKO-grafische technieken is afgesproken dat er geen gebruik gemaakt wordt van de standaard sjabloon voor de leerstofplanning. Elke lesgever gebruikt een eigen manier om de leerstofplanning uit te schrijven. Dit bemoeilijkt het toezicht op de kwaliteit van de leerstofplanningen.

De verschillende onderdelen van het leerplan, met name kennis, vaardigheden en attitudes worden evenwichtig aangeboden. Het aanbod is afgestemd op het verwachte beheersingsniveau van de onderwijsdoelstellingen.

Vorig schooljaar heeft de vakgroep de horizontale en verticale samenhang tussen de diverse modules van de opleiding onderzocht. Waar nodig werd de inhoudelijke continuïteit binnen de opleiding bijgesteld door overlap te elimineren en hiaten op te sporen. De focus op de onderwijsdoelen kan daarbij meer uitdrukkelijk aan bod komen.

Toch is er een groot verschil in aanpak en kwaliteit van het cursusmateriaal.

Sommige cursussen zijn zeer gedetailleerd uitgewerkt terwijl andere eerder een schematisch overzicht geven van de leerstof. Gezien de noden van deze specifieke doelgroep van TKO-cursisten kan het centrum beter uniform kiezen voor cursusmateriaal dat voldoende houvast biedt voor de cursisten en tegelijk kan gebruikt worden als naslagwerk voor later gebruik.

De leraren gebruiken doelmatige werkvormen.

Onderwijsorganisatie

Organisatie curriculum

Samenstelling klasgroepen

Het centrum organiseert zowel avond- als dagonderwijs. De opleiding wordt hoofdzakelijk bevolkt door TKO-cursisten. In mindere mate (gemiddeld ongeveer 10%) aangevuld met andere cursisten. Het samenbrengen van beide doelgroepen in één klasgroep leidt niet tot problemen. In enkele gevallen hebben de “niet TKO-cursisten” zelfs een gunstige invloed op de attitudes met betrekking tot de aanwezigheid en de stiptheid van sommige TKO-cursisten.

Het centrum organiseert gecombineerd onderwijs als praktische oplossing om te voldoen aan de voorgeschreven onderwijstijd. Op centrumniveau werd afgesproken dat alle TKO-leraren een opdracht via afstandsonderwijs zouden voorzien die overeenstemt met de duur van één wekelijkse les (dus meestal 3 lesuren). Deze maatregel is niet ingegeven vanuit didactisch-agogische motieven en werd twee jaar geleden ingevoerd.

Uitrusting

ICT

Inzet uitrusting

Het centrum beschikt over voldoende ICT-uitrusting voor de realisatie van de onderwijsdoelstellingen. De hardware is voldoende performant. Ook de randapparatuur en de internetverbinding voldoen aan de verwachtingen.

Het centrum zet de schooluitrusting efficiënt in met het oog op het bereiken van de onderwijsdoelstellingen. Het stelt in de vestigingsplaats Heverlee een open leercentrum (OLC) ter beschikking. In het OLC zijn een aantal computers beschikbaar en is er begeleiding voorzien.

Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i> <i>Feedback</i>	De huidige evaluatiepraktijk laat niet toe om vast te stellen dat alle onderwijsdoelstellingen in voldoende mate en evenwichtig aan bod komen. De vakgroep besteedt aandacht aan een gelijkgerichte visie op de evaluatiepraktijk, maar er is nog een weg af te leggen. Er is duidelijk nood aan een transparante evaluatiepraktijk. Momenteel gelden er enkele minimale afspraken, maar zowel de aard als de kwaliteit van de evaluaties varieert sterk. Er worden binnen de vakgroep initiatieven genomen om de leerplangerichtheid te verbeteren. Een overzicht van de leerplandoelen per module moet daarbij richtinggevend worden. De vakgroep is duidelijk op weg naar een meer gestroomlijnde en kwaliteitsvolle evaluatiepraktijk, naar het voorbeeld van de vakgroepen Grafische technieken en ICT. De cursisten krijgen duidelijke feedback over hun competenties. Daartoe is structureel een feedbackmoment voorzien na de deliberatieweek. De evaluatiegegevens worden eveneens gebruikt om het leerproces bij te sturen.
Leerbegeleiding <i>Curatief</i>	Elke leraar geeft feedback en zorgt voor remediëring aangepast aan de noden van de cursisten. Eén van de lesgevers is twee schooljaren geleden aangesteld als cursistenbegeleider voor de drie TKO-opleidingen grafische technieken. Een terechte keuze die vruchten afwerpt. Het cursistenvolgsysteem dat vanuit de databank wordt gegenereerd blijkt onvoldoende efficiënt en overzichtelijk te zijn. Om de slaagkansen van de cursisten niet te hypothekeren zijn in het centrum afspraken gemaakt over de strikte opvolging van de afwezigheden en de sancties die het gevolg zijn van overmatige afwezigheid. In de praktijk kunnen deze richtlijnen consequenter worden toegepast waardoor het voor de cursisten duidelijk wordt dat ze hun attitudes op vlak van stiptheid en aanwezigheid moeten bijsturen.
Deskundigheidsbevordering <i>Overleg</i> <i>Vorming</i>	De leraren worden goed geïnformeerd over het navormingsaanbod voor hun vakgebied. Uit de portfolio met de navormingen per lesgever blijkt dat het personeel zich in voldoende mate professionaliseert. Ze participeren ook frequent aan elkaars lessen, vooral dan met het oog op vakinhoudelijke bijscholing en minder om agogisch-didactisch van elkaar te leren. De TKO - opleidingen grafische technieken ressorteren onder een aparte vakgroep die los staat van de vakgroep grafische technieken. Dat is opmerkelijk aangezien er duidelijk een vakinhoudelijke verwantschap bestaat tussen beide clusters van opleidingen binnen het studiegebied Grafische technieken. Deze eerder artificiële opsplitsing is kenmerkend voor het centrum waar in nagenoeg alles een onderscheid gemaakt wordt tussen het "CVO" en het "TKO". Toch groeit binnen het centrum de overtuiging dat meer toenadering tussen beide vakgroepen in de toekomst wenselijk is. De eerste stappen in die richting zijn gezet, maar de mate van gelijkgerichtheid en leerplandoelgerichtheid die we kunnen vaststellen in de opleiding Fotograaf is nog lang niet verworven in de TKO-opleidingen. De vakgroep TKO-Grafische technieken staat op dat vlak voor een aantal belangrijke uitdagingen.

4.1.1.5 Medisch administratief bediende

Voldoet

Het centrum bereikt in voldoende mate de leerplandoelstellingen. De leerplandoelstellingen worden volledig aangeboden en de minimale materiële uitrusting is aanwezig.

Outputgegevens	De leerplandoelstellingen worden in voldoende mate bereikt en dit in nagenoeg alle modules. De sleutelvaardigheden worden niet in alle modules nagestreefd.
<i>Leerprestaties</i>	Het aantal cursisten dat inschrijft voor deze opleiding is beperkt. De meesten volgen deze beroepsopleiding met het oog op een tewerkstelling in de medische sector. De uitval is gering. Wie geregeld deelneemt aan de lessen, heeft een grote slaagkans. Er is bijgevolg een normale doorstroom van cursisten. De voorbije schooljaren werden gemiddeld een drietal certificaten uitgereikt. Het centrum motiveert de cursisten om ook algemene vorming te volgen, zodat zij het diploma zo zouden verwerven. De recente fusie biedt de cursisten op dat vlak nu meer concrete mogelijkheden.
<i>Leerloopbaan</i>	Het centrum peilt mondeling ernaar, maar registreert niet systematisch de tewerkstelling van afgestudeerde cursisten op de arbeidsmarkt. Het centrum beschikt ook niet over gegevens van de doorstroom van cursisten naar het hoger onderwijs.
<i>Outcomes</i>	Zowel de cursisten als de personeelsleden worden sporadisch bevraagd naar hun tevredenheid. Naar de tevredenheid van de stagegevers wordt systematisch gepeild.
<i>Tevredenheid</i>	
Onderwijsaanbod	De leerplandoelstellingen worden volledig aangeboden.
<i>Volledigheid</i>	In sommige modules is er een beter evenwicht van kennis, vaardigheden en attitudes dan in andere. Hier ontwikkelt zich een meer competentiegericht onderwijs. De stage vergroot de praktische ervaringen van de cursisten.
<i>Evenwicht</i>	Het beheersingsniveau van de leerplandoelstellingen door de cursisten voldoet. Zo worden sommige vaardigheden van de medisch administratief bediende effectief ingeoeft via case studies, groepswork, rollenspelen en presentaties. Toch is de leeromgeving onvoldoende aangepast om vaardigheden zoals klasseren, telefoneren en onthaal van bezoekers nog praktischer in te oefenen. De ICT-vaardigheden van de cursisten worden extra gestimuleerd door de toepassing van afstandsonderwijs in een beperkt aantal modules. Daarnaast leren zij met verschillende medische ICT-toepassingen omgaan. Het beheersingsniveau van de module Medische correspondentie ligt hoog op het vlak van kennis en vaardigheden.
<i>Doelmatigheid</i>	De samenhang tussen de verschillende modules inzake competentiegericht onderwijs is eerder gering. Vooral het belang van de attitudinale leerplandoelstellingen en de aanpak van de sleutelvaardigheden verschillen sterk van module tot module.
<i>Beheersingsniveau</i>	Het onderwijs is doelmatig. Het studiemateriaal is afgestemd op het ontwikkelingsniveau van de cursisten en er is afwisseling in de gehanteerde werkvormen. Het curriculum wordt uitgebreid met extramurale bezoeken in de medische sector en door het uitnodigen van gastsprekers en/of afgestudeerde cursisten. De stage biedt de cursisten de gelegenheid om hun competenties op een geïntegreerde manier te ontwikkelen.
<i>Samenhang</i>	
Uitrusting	Het studiemateriaal is vaak een degelijke, eigen gemaakte syllabus, waarvan de inhoud toelaat om de leerplandoelstellingen te bereiken, aangevuld met divers geactualiseerd werkmateriaal en/of informatie van het internet. In de verschillende ICT-modules is het werkmateriaal soms onvoldoende op de beroepssector gericht. Zeker wanneer deze cursisten in gemengde groepen terechtkomen, bv. in de module PC-vaardigheden.
<i>ICT</i>	
<i>Inzet uitrusting</i>	
<i>Leermiddelen</i>	

Het centrum beschikt wel over de nodige hard- en software om de ICT-vaardigheden in te oefenen, maar aangewezen technische hulpmiddelen worden niet altijd aangewend. Wel leren deze cursisten uitvoerig de medische terminologie correct te schrijven en medische verslagen uit te typen. Hoewel de minimale materiële vereisten van het leerplan aanwezig zijn, streeft het centrum niet naar een verdere uitbouw van een realistische werkomgeving, waarin de cursisten ook het belang van ergonomisch werken ervaren.

Evaluatiepraktijk

*Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie
Feedback*

De evaluatiepraktijk gaat na in welke mate de leerplandoelstellingen worden bereikt. De evaluatie is nagenoeg volledig in de zin dat bijna alle leerplandoelstellingen worden geëvalueerd.

In de meeste modules is er aandacht voor een evenwichtige evaluatiepraktijk, in de mate dat naast kennis ook vaardigheden worden geëvalueerd. De module Secretariële vaardigheden is nog sterk kennisgericht. Het beoordelen van de attitudes is zeker nog niet veralgemeend in alle modules.

De opdrachten en de vraagstellingen zijn doorgaans afgestemd op het beheersingsniveau van de cursisten. De cursisten worden uitgebreid getest op hun schriftelijke kennis van de medische terminologie. De evaluatie van de secretariële vaardigheden laat niet toe om hun praktische vaardigheden te beoordelen. Op dit vlak is deze evaluatie niet valide. In Zakelijk Nederlands worden sommige van deze vaardigheden wel valide getoetst.

De cursisten kennen de puntenverdeling van de evaluaties en krijgen geregeld feedback over hun prestaties.

Leerbegeleiding

*Preventief
Curatief*

Het centrum besteedt voldoende aandacht aan het uittekenen van het individuele leertraject van de cursist. Het centrum wijst vooraf op de gewenste basiskennis van het Nederlands en op de minimale basisvaardigheden van potentiële cursisten in verband met computergebruik. De verleende vrijstellingen en de vrijstellingsproeven zijn verantwoord.

De leerbegeleiding is onvoldoende uitgetekend en staat nog in een beginfase. Ook het effect van individuele remediëeringsinitiatieven wordt nog niet in kaart gebracht. De stage wordt degelijk voorbereid en begeleid. In het stagedossier van de cursisten ontbreken het stagereglement en de documenten die de veiligheid van de stagiairs moeten aantonen.

**Inbreuk(en) op
regelgeving**

Het ontbreken van een risicoanalyse en een werkpostfiche is een inbreuk op de Welzijnswet van 4/8/1996 en de Codex Titel I, hoofdstuk 3, art. 8.

4.1.1.6 Secretariaatsmedewerker

Voldoet

De leerplandoelstellingen worden voldoende bereikt en de evaluatiepraktijk is doorgaans valide.

Outputgegevens

*Leerprestaties
Leerloopbaan
Outcomes
Tevredenheid*

De leerplandoelstellingen worden in voldoende mate bereikt. Door het ontbreken van een professionele leeromgeving is het praktijkgehalte van de opleiding nog niet optimaal. De sleutelvaardigheden worden niet expliciet nagestreefd.

Wegens gebrekkige datagegevens is het onmogelijk om accurate besluiten op opleidingsniveau te treffen. Nagenoeg alle cursisten volgen deze handelsopleiding in combinatie met algemene vorming met de bedoeling om binnen twee schooljaren het diploma secundair onderwijs te behalen. De voorbije drie schooljaren behaalden gemiddeld 27 cursisten dit diploma. Het centrum levert inspanningen om de aanwezigheid van de cursisten in de lessen te optimaliseren.

Het centrum verzamelt geen gegevens over de doorstroom van afgestudeerde cursisten naar het hoger onderwijs of naar de arbeidsmarkt.

Uit de systematische tevredenheidsenquêtes blijkt dat de cursisten tevreden zijn zowel over de opleiding als over de centrumvoorzieningen. Het personeel is doorgaans vragende partij voor meer didactisch materiaal. De stagegevers worden niet bevraagd naar hun tevredenheid over de stagiairs.

Onderwijsaanbod

*Volledigheid
Evenwicht
Doelmatigheid
Beheersingsniveau
Samenhang*

De leerplandoelstellingen worden nagenoeg volledig aangeboden. Zodoende leren de cursisten de briefwisseling van een secretariaat behandelen. Naast Nederlandse correspondentie leren zij zakelijk communiceren in twee moderne vreemde talen en op die manier ook het onthaal van bezoekers verzorgen. De cursisten verwerven ICT-vaardigheden door met bedrijfsgerichte toepassingen te werken. Zij leren boekhoudkundige taken uitvoeren en rechtsaspecten opzoeken. Toch kan er meer aandacht gaan naar specifieke leerplandoelstellingen zoals het ergonomisch werken, het dubbel aanbieden van sollicitatietechnieken, aspecten van sociaal recht, het gebruik van de helpfunctie en uitbreidingssuggesties, zoals tweegesprekken. De stage is eerder taakgericht dan competentiegericht. In het onderwijsaanbod is er aandacht voor competenties, in de zin dat naast cognitieve aspecten ook vaardigheden en attitudes worden bijgebracht. De praktijkgerichtheid van de opleiding staat nog niet centraal genoeg, met als gevolg dat de secretariële vaardigheden van de cursisten nog niet optimaal worden bijgebracht. De aandacht voor de attitudinale doelstellingen is meestal, maar niet altijd aanwezig. Het centrum kan niet aantonen dat het de sleutelvaardigheden uit het leerplan nastreeft. Het beheersingsniveau van de leerplandoelstellingen is voldoende, maar de kansen dat de cursisten krijgen om hun secretariële vaardigheden te ontwikkelen, zijn nog niet optimaal aanwezig. Er is een verschil tussen weten hoe bezoekers te onthalen en effectief bezoekers onthalen aan een balie of tussen een factuur invullen en een factuur uitprinten, verzendklaar maken en klasseren. Ook in de taalmodules kan de klemtoon nog meer gelegd worden op de zakelijke aspecten. In de ICT-lessen verwerven de cursisten wel de noodzakelijke ICT-vaardigheden maar de contexten zijn onvoldoende op de beroepssector gericht. Het aanleren van de manuele boekhoudtechniek spoort niet met de vereiste technische vaardigheden van het boekhoudpakket.

Door het vakgerichte onderwijsaanbod is er geen sprake van integratie van leerplandoelstellingen. Enkel tijdens de stage krijgen de cursisten de gelegenheid om de verworven competenties geïntegreerd aan te wenden. Het centrum levert inspanningen om het studiemateriaal af te stemmen op het ontwikkelingsniveau van de cursisten. Naast elementaire kennis is er expliciet aandacht om toepassingsgericht te werken. De cursisten maken gebruik van een elektronische leeromgeving. Het gecombineerd onderwijs wordt zeer beperkt toegepast en bevindt zich nog in een ontwikkelingsfase. De stage is administratief uitgebouwd; enkel een stagereglement wordt niet gehanteerd. Cursisten zitten soms samen met cursisten van andere handelopleidingen. Tijdens de bijgewoonde lessen werd op geen enkel ogenblik gedifferentieerd.

Uitrusting

*ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen*

De leermiddelen laten toe om de leerplandoelstellingen te realiseren. Het centrum ontwikkelt voor de meeste modules eigen cursussen en/of gebruikt leerboeken. De cursisten kunnen gebruik maken van verschillende media om onderzoekwerk te verrichten.

Het aanwezige ICT-materiaal is geschikt om de cursisten ICT-vaardig te maken en de lokalen zijn groot genoeg om groepswork toe te laten. Loshangende kabels zorgen in sommige ICT-lokalen voor valgevaar. Cursisten werken vlot met het elektronische leerplatform.

De opleiding gebeurt nog niet in een professionele leeromgeving. Cursisten krijgen niet altijd de kans om documenten af te drukken, hetgeen toch een van de leerplandoelstellingen is. Zelfs klein kantoormateriaal, zoals een nietjesmachine of een eenvoudige fotokopieermachine behoren niet tot de standaarduitrusting van de leeromgeving.

Evaluatiepraktijk

*Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie
Feedback*

De meeste leerplandoelstellingen worden geëvalueerd, maar zeker nog niet allemaal.

Het centrum is op weg naar een meer competentiegericht evaluatie. Het besteedt in sommige modules bewust aandacht aan kennis, vaardigheden en attitudes. De evaluatiemethodiek die gebruikt wordt om vaardigheden te evalueren is nog voor verbetering vatbaar. De evaluatie van de attitudes gebeurt goed.

De evaluatiepraktijk is doorgaans kennis- en toepassingsgericht. Meer en meer worden ook praktische vaardigheden geëvalueerd. Het beheersingsniveau van deze leerplandoelstellingen is nog niet realistisch genoeg. In de taalmodules wordt vaak nog de ondersteunende kennis apart getoetst. In de ICT-modules worden niet alle leerplandoelstellingen geëvalueerd. De evaluatie van de stage is onvoldoende op de leerplandoelstellingen gericht.

Het centrum besteedt veel aandacht aan een transparante evaluatiepraktijk en aan systematische feedback voor de cursisten.

Leerbegeleiding

*Preventief
Curatief*

Tijdens het uittekenen van het individuele leertraject peilt het centrum naar de verwachte voorkennis van de cursisten. Zowel wat betreft de basiskennis van het Nederlands als de rekenkundige en computervaardigheden van de cursisten. Het verlenen van een vrijstelling voor de module Praktijk is juridisch niet onderbouwd in het TKO-centrumreglement en gebeurt onvoldoende verantwoord.

De leerbegeleiding is leraarafhankelijk. Vooral de talrijke afwezigheden nopen de leraars tot creativiteit inzake individuele leerbegeleiding. Het elektronische leerplatform heeft ook hier zijn nut. De resultaten van de cursisten worden systematisch opgevolgd door een soort van klassenraad en de cursisten kunnen gebruik maken van een intensieve cursistenbegeleiding. Eén van deze vormen van cursistenbegeleiding gebeurt door een buddy, een student uit de lerarenopleiding. Daarnaast besteedt het centrum maximale zorg aan de cursisten.

**Inbreuk(en) op
regelgeving**

Het TKO-centrumreglement moet een procedure voor het verlenen van vrijstellingen van evaluaties op basis van EVC bevatten (Decreet volwassenenonderwijs, art. 38).

4.1.1.7 Nederlands tweede taal RG1, Nederlands tweede taal RG2

Voldoet

Het centrum realiseert de leerplandoelstellingen NT2. Het aanbod, de evaluatiepraktijk en de leerbegeleiding zijn afgestemd op de leerplandoelstellingen en de decretale voorschriften. De ondersteunende kennis krijgt een correcte plaats binnen het onderwijsaanbod. Leer- en communicatiestrategieën komen in voldoende mate aan bod. Het taalbeheersingsniveau van de cursisten beantwoordt aan de verwachtingen in de leerplannen. De cursistenuitval blijft beperkt. Het centrum organiseert een behoeftedekkend aanbod.

Outputgegevens

Leerprestaties

Leerloopbaan

Outcomes

Tevredenheid

Het centrum organiseert een behoeftedekkend aanbod NT2 dat afgestemd is op de leerplandoelstellingen. Het werkt constructief samen met het Huis van het Nederlands en andere voorzieningen binnen het inburgeringswerkveld. Door de recente fusie is het niet mogelijk om op centrumniveau betrouwbare outputgegevens te genereren. Een steekproefsgewijze analyse van de processen-verbaal geeft aan dat de slaagcijfers hoger liggen dan de Vlaamse gemiddelden. Het centrum streeft naar een slaagpercentage van 75% van de cursisten die deelnemen aan de examens.

Het centrum houdt gegevens bij over de uitval van cursisten met daarbij ook de reden van uitval. Er wordt ook gepeild naar de oorzaak van de uitval. Een kwalitatieve analyse van deze gegevens is nog niet gebeurd. De redenen die door cursisten aangegeven worden voor de uitval zijn divers.

Cursisten zijn tevreden over het aanbod. De participatie van cursisten aan de tevredenheidsenquête blijft echter beperkt. Het centrum streeft naar een participatiegraad van 25%.

Onderwijsaanbod

Volledigheid

Evenwicht

Doelmatigheid

Beheersingsniveau

Samenhang

Het centrum realiseert een uitgebreid dag- en avondaanbod met intensieve en minder intensieve trajecten en experimenteert ook op een kwaliteitsvolle manier met mondelinge trajecten op basis van de nieuwe opleidingsprofielen. In samenwerking met de VDAB en het asielcentrum is er een beperkt aanbod voor specifieke doelgroepen.

De leraren maken leerstofplanningen. Hiervoor gebruiken ze een transparant en overzichtelijk sjabloon dat de mogelijkheid biedt om van deze plannen functionele werkdocumenten te maken. De mate waarin dit gebeurt is nog sterk leraarafhankelijk. Leraren die het aanbod in belangrijke mate afstemmen op de noden van de cursisten en de rollen die ze vervullen, gebruiken kwaliteitsvolle, gepersonaliseerde vorderingsplannen.

Het onderwijsaanbod wordt consequent vorm gegeven vanuit de leerplandoelstellingen. Het handboek vormt de rode draad doorheen de module en in functie van de groep kan er met ander materiaal gewerkt worden. Uit lesobservaties blijkt dat leraren van het vroegere CVO De Nobel eerder traditionele werkvormen inzetten en meer gebruik maken van het aanbod uit het handboek. Leraren van het vroegere CVO Leuven Landen hanteren meer gevarieerde didactische werkvormen en materiaal dat afgestemd is op de noden van de cursisten. Daardoor is het aanbod in deze groepen meer doelmatig. In de meeste groepen staat de ondersteunende kennis in functie van het taalgebruik en wordt ze op een efficiënte manier aangebracht en ingeoefend. Wanneer leraren werken met een leerboek dat specifiek focust op ondersteunende kennis, dreigt er een overaanbod aan expliciete ondersteunende kennis en komen de vaardigheidsdoelen in het gedrang. Een kritische reflectie over de functionaliteit van het aanbod grammatica is dan aan de orde.

De aandacht voor strategieën en attitudes is wisselend. De verschillen in spreekdurf tussen groepen cursisten zijn hiervoor illustratief. In sommige groepen zorgen eisen naar vormcorrectheid voor spreekangst bij cursisten. In andere groepen stimuleren de lesactiviteiten en de werkvormen de communicatie en spreekdurf bij cursisten. In een aantal gevallen leidt dit tot voorbeelden van goede praktijk waarbij de leraar optreedt als coach en de cursisten volop de kans krijgen om te oefenen binnen functionele contexten of situaties.

De vakgroep kiest voor een onderbouwde implementatie van de nieuwe opleidingsprofielen. Er is een groeiende aandacht voor de rollen die cursisten opnemen. In een taalbiografie duiden de cursisten aan waarom ze Nederlands studeren. Het is nu aan de vakgroep om een doorgedreven, behoeftegerichte inkleuring van het NT2-aanbod vorm te geven en daarbij de nodige samenwerkingsverbanden uit te bouwen of te verstevigen. Het document “NT2 visietekst, trajectbegeleiding, evaluatie” is een waardevol basisdocument voor de verdere ontwikkeling van het aanbod.

Personeelsorganisatie

Het centrum kiest voor een coördinatiefunctie NT2 aangevuld met verantwoordelijken per niveau. Deze functies zijn erg belangrijk voor de gelijkgerichtheid binnen het studiegebied en worden kwaliteitsvol ingevuld. De verdere ontwikkeling van de vakgroepwerking wordt gezien als een kritische succesfactor.

Uitrusting

*ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen*

Het centrum beschikt over voldoende leermiddelen en over een aangepaste uitrusting om de leerplandoelstellingen te realiseren. Het voorziet in verzorgde leslokalen op toegankelijke locaties en beschikt over voldoende ICT-uitrusting. Het extra materiaal dat leraren ontwikkelen of gebruiken wordt ter beschikking gesteld op het intranet. De aanwezige leermiddelen worden efficiënt ingezet. Toch kan de leeromgeving in zijn geheel nog aan kracht winnen. De lokalen ogen kaal en er zijn nauwelijks taalstimulerende of –ondersteunende elementen. In een aantal gevallen zorgen leraren voor authentiek materiaal om de lessen levensecht te maken. Dit kan echter nog versterkt worden. Niet bij alle leraren is de reflex op authentiek materiaal te gebruiken even sterk aanwezig.

Evaluatiepraktijk

*Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie
Feedback*

Het centrum heeft gekozen om de evaluatiepraktijk van beide gefuseerde centra dit schooljaar nog te behouden en vanaf volgend schooljaar een gezamenlijke evaluatiepraktijk uit te werken, gesteund op gespreide evaluatie en een eindevaluatie. Voor enkele groepen werkt het centrum met permanente evaluatie of met een portfolio om zo het doelpubliek meer te motiveren. Deze praktijk is waardevol en er moet zeker overwogen worden om ze uit te breiden. De tijd die momenteel aan gespreide evaluaties wordt besteed is immers vrij groot en er dient gewaakt te worden over de onderwijstijd. Bovendien kunnen gerichte observaties de evaluatiepraktijk versterken. Leraren houden nog te sterk vast aan dezelfde evaluatie-oefeningen voor alle cursisten. Oefeningen, observaties kunnen/mogen verschillen; de geëvalueerde leerplandoelen zijn voor alle cursisten gelijk.

De evaluatiepraktijk in het centrum vertoont verder een dubbel beeld. Enerzijds is er een sterke gerichtheid op de vaardigheden en zijn de evaluaties zeker valide. De scorewijzers zorgen voor de betrouwbaarheid van de evaluaties. In sommige gevallen is er zelfs sprake van een (te) grote rigiditeit in de evaluatiepraktijk en worden er per leerplandoel criteria gescoord. De relevantie hiervan is niet altijd duidelijk.

Anderzijds heeft, zeker in sommige groepen van het vroegere CVO De Nobel, de ondersteunende kennis een te groot gewicht. De zogenaamde 'kennistekst' is noch valide, noch betrouwbaar. Het betreft een expliciete evaluatie van grammaticale structuren zonder betekenisvolle contexten. De instructies zijn vaak onduidelijk en van cursisten wordt een specifiek antwoord verwacht ook al zijn andere antwoorden binnen een functionele context even acceptabel. Deze kennistest heeft geen meerwaarde en is overbodig. Bovendien is het zo dat ondersteunende kennis al bij de vaardigheidsoefeningen aan bod komt in de evaluatiecriteria.

De vakgroep werkt doelgericht aan de verbetering van de procesevaluatie. Cursisten krijgen de kans om hun evaluatie in te kijken en er is ruimte voor een individueel gesprek met de leraar. Het advies, de tips, opmerkingen en werkpunten die de cursisten krijgen van de leraar zijn een bijzonder waardevol deel van de evaluatiepraktijk en verdienen dan ook bijzondere aandacht. In dit opzicht is ook een delibererend gesprek tussen collega's een krachtig instrument. Dit gebeurt nu al voor cursisten die een onvoldoende behalen.

Leerbegeleiding

*Preventief
Curatief*

Het centrum voorziet voor trajectbegeleiding in de nodige ondersteuning conform de decretale voorschriften. Er zijn cursistenfiches trajectbegeleiding NT2 met o.m. informatie over de studiehouding van de cursist, zijn taal- en gedragsproblemen. Remediëring gebeurt via studiegroepen en teamteaching. Het centrum werkt aan een ambitieus en waardevol plan om de leer- en trajectbegeleiding verder te ontwikkelen. Er is een sterke visietekst met de doelstellingen en de pijlers van de trajectbegeleiding. De implementatie hiervan verdient de volgende jaren een gerichte aandacht. De grote uitdaging die met de introductie van de nieuwe opleidingsprofielen gepaard gaat, is het ontwikkelen van een gradueel opgebouwde en systematische inhoudelijke opvolging van de noden en behoeften van de NT2-cursisten doorheen het hele leertraject. Een omvattend en gebruiksvriendelijk cursistenvolgsysteem is hierbij een noodzaak. De vakgroep is zich van deze nood bewust en gaat onderbouwd te werk om een oplossing te vinden.

Afstemming met partners

Het centrum werkt goed samen met de geëigende partners voor het NT2-aanbod en verzorgt zijn netwerk. Vooral in Leuven leidt dit tot fijne resultaten. Cursisten krijgen bijkomende oefenkansen en de afstemming tussen het centrum en zijn partners groeit.

Deskundigheidsbevordering

*Beginsituatieanalyse
Overleg
Vorming*

Er zijn verschillen tussen de beginsituatie van de leraren van het vroegere CVO De Nobel en die van het vroeger CVO Leuven Landen. De vakdidactiek NT2 is sterker verankerd in dit laatste centrum. Concreet betekent dit dat er grote verschillen zijn in aanpak en professionalisering. Het nieuwe CVO VOLT staat voor de uitdaging om de leraren te laten leren van elkaar via kritische (zelf)reflectie, observaties, motiverend coachen en collegiaal overleg. De optie om eerst te werken aan een veilig en vertrouwensvol klimaat binnen de vakgroep is terecht. De vakgroep beschikt over een stevige expertise en groot engagement. Beide kunnen aangewend worden om binnen een collegiale en constructieve werksfeer te werken aan de kwaliteit van het NT2-onderwijs. Het nieuwe NT2-team beschikt zeker over voldoende draagkracht om de uitdagingen die zich stellen op het vlak van de nieuwe opleidingsprofielen NT2 op een kwaliteitsvolle manier aan te gaan.

4.1.1.8 Jeugd- en gehandicaptenzorg

Voldoet

De basiscompetenties en de sleutelvaardigheden van het opleidingsprofiel worden op een bijzonder kwaliteitsvolle manier bereikt zeker gezien het instroomprofiel van de cursisten. Via een gradueel opgebouwd duaal traject van werkplek- en contactleren worden de basiscompetenties en sleutelvaardigheden systematisch ontwikkeld. De evaluatiepraktijk is voldoende valide en criteriumgericht.

Outputgegevens

Leerprestaties

Leerloopbaan

Outcomes

Tevredenheid

Het team Jeugd- en gehandicaptenzorg (JGZ) slaagt erin de basiscompetenties van het opleidingsprofiel met de cursisten op een kwaliteitsvolle manier te bereiken. De graduele opbouw van het leertraject waarin systematisch zowel tijdens het contact- als werkplekleren aan de basiscompetenties en sleutelvaardigheden wordt gewerkt, ligt aan de basis van de hoge onderwijskwaliteit.

Het centrum realiseert een goede output met lage uitvalcijfers en hoge slaagpercentages in vergelijking met het Vlaams gemiddelde. Het centrum houdt geen systematische gegevens bij over de tewerkstelling of een vervolgopleiding van de cursisten. Niettemin onderhoudt het JGZ-team informele contacten met alumni. Hetzelfde geldt, zij het in mindere mate voor de stakeholders. Ondanks de goede en constructieve contacten, is er nog geen sprake van systematiek. De benutting van deze beide waardevolle informatiebronnen voor de interne zorg kan nog worden opgedreven.

Het centrum brengt aandacht op voor zijn maatschappelijke opdracht en in het bijzonder voor een gekwetste doelgroep. Het slaagt erin deze cursisten die op zoek zijn naar een nieuwe kans te brengen tot het startniveau van beginnende professional als opvoeder/begeleider. Voor een aanzienlijk deel van de cursisten vormt deze opleiding in combinatie met een aanbod algemeen aanvullende vorming een kans op een volwaardig diploma secundair onderwijs.

Uit gesprekken met cursisten blijkt een grote tevredenheid over het aanbod JGZ en de gehanteerde werkvormen. Zij waarderen sterk het groot engagement van alle leraren en de wijze waarop in een persoonlijke, warme opvang wordt voorzien zonder het vooropgestelde uitstroomniveau uit het oog te verliezen.

De leraren houden sterk vast aan zelfsturing. Ze loven de wijze waarop de coördinatie vorm krijgt. De onderlinge hechte en constructieve samenwerking vanuit complementariteit en een gedragen visie vormt een bron van arbeidsvreugde. Zij ervaren een gemis aan erkenning op centrumniveau voor de eigenheid van hun doelpubliek en de daarop afgestemde onderwijsleerpraktijk en overlegcultuur. Samen met de verhuis vormt dit een bron van ontevredenheid.

Onderwijsaanbod

Volledigheid

Evenwicht

Doelmatigheid

Beheersingsniveau

Samenhang

Het volledige aanbod contactleren met 24 modules is voorbeeldig afgestemd op het opleidingsprofiel. Alle basiscompetenties krijgen de gepaste aandacht met de nodige diepgang. Voor alle modules is verzorgd materiaal aangemaakt dat congruent is met de basiscompetenties, leerondersteunend en doelgericht is. Het lerarenteam speelt in op actuele tendensen binnen het werkveld. Aan de sleutelvaardigheden wordt op een systematische manier gewerkt voornamelijk binnen het werkplekleren.

De drievoudig graduele leerlijn gaande van (1) begeleide, gestuurde en eenvoudige opdrachten naar (2) via kennisgestuurde vaardigheden, meer begripsvorming en zelfgestuurde opdrachten naar (3) zelfstandig werk en integratie van kennis en vaardigheden, krijgt doordacht vorm en loopt congruent door alle contactleren. Ze weerspiegelt zich eveneens in de opbouw van het werkplekleren en de stage-activiteiten die de opeenvolgende praktijkmodules ondersteunen.

Tijdens het contactleren wordt beroepsgericht gewerkt met authentiek materiaal en casuïstiek. Er is sprake van duaal leren in de brede betekenis van het woord. Er wordt terecht belang gehecht aan kritische reflectie en aan de opbouw van de sleutelvaardigheden bij de cursisten. Tijdens de gehele opleiding wordt er verder continu aandacht besteed aan professionele attitudes en persoonsvorming via een gerichte opvolging en individuele gesprekken.

De lesactiviteiten worden op een gevarieerde manier vorm gegeven en verlopen interactief en dynamisch. Daarbij wordt gebruik gemaakt van actieve werkvormen die toelaten in te spelen op diverse leerstijlen en competentieontwikkeling stimuleren. Opvallend zijn ook de inspanningen om de cursisten het eigenaarschap van het leerproces in handen te geven. Het leren van elkaar wordt gestimuleerd via coöperatieve werkvormen. De werkbezoeken en de uitnodiging van gastsprekers vormen voor de cursisten een meerwaarde.

De concentrische opbouw van de functionele kennisinzichten gedurende het traject leiden niet tot overlap maar worden door de cursisten als waardevol en aanvullend ervaren, wat eens te meer duidt op een goede afstemming en samenwerking binnen het lerarenteam.

De organisatie van de stage spoort volledig met de eisen van het opleidingsprofiel zowel naar inhoud als naar bereik van de doelgroep. Door de keuze van een basis- en een langdurige stage blijft het een voortdurend aandachtspunt om voldoende variatie in het werkplekleren te handhaven. Aan de mentoren op het werkveld worden eisen gesteld die een kwaliteitsvol werkplekleren en de begeleiding ervan moeten garanderen. Centrumintern is de stage ook goed geregeld. De stagebegeleiding is verspreid over het merendeel van de leraren en de continuïteit in de stageplekken wordt gericht bewaakt. De vorderingen van de cursisten worden uitgebreid besproken binnen het lerarenteam. De cursisten ervaren de stagebegeleiding als doeltreffend.

Niettemin missen de cursisten een kennismaking met het werkveld wat gezien de heterogene instroom weinig verwonderlijk is. Het geëngageerde JGZ-team is zeker in staat om via een meer creatieve programmatie aan deze nood van de cursisten tegemoet te komen.

Hoewel met het werkveld via de stagebegeleiders doelgericht wordt samen gewerkt, kan de inzet van mentoren en het werkveld bij de interne kwaliteitszorg nog op een meer systematische manier vorm krijgen.

Onderwijsorganisatie
Samenstelling klasgroepen
Organisatie curriculum

Het centrum werkt met doelgerichte en gradueel opgebouwde leertrajecten van twee of drie jaar en legt tegelijkertijd voor de cursist een flexibiliteit aan de dag door trajecten op maat te maken volgens noodzaak of draagkracht. Deze elementen gekoppeld aan een alerte individuele trajectbegeleiding beperken de drop-out. Het centrum voorziet twee opstapmomenten per jaar.

De grote lesgroepen vormen momenteel voor bepaalde modules een bedreiging voor de onderwijskwaliteit, zeker in die modules waar de competentieopbouw tijdens het contactleren moet plaatsvinden.

Het lerarenteam JGZ slaagt er nog niet in dwarsverbindingen met het aanbod algemene vorming te leggen. Module-overschrijdende projecten zowel binnen de beroepsopleiding als samen met de algemene vorming worden weinig georganiseerd. Nochtans biedt dit tal van opportuniteiten op het vlak van leerondersteuning en expertisedeling.

Uitrusting <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	De leslokalen zijn verzorgd en bevinden zich op toegankelijke locaties. Er is voldoende ICT-uitrusting aanwezig. Leermiddelen zijn voldoende voorhanden en worden efficiënt ingezet. Bijzonder sterk is het warme huiselijke karakter dat de leeromgeving uitstraalt. Gezien de eigenheid van het doelpubliek vormt dit een duidelijke meerwaarde die overigens door de cursisten bijzonder sterk gewaardeerd wordt.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i> <i>Feedback</i>	Het JGZ-team vertrekt vanuit een gedragen visie op breed evalueren en hanteert verschillende evaluatievormen zowel over het geheel van de opleiding als binnen eenzelfde module. Het gewicht dat een bepaalde evaluatievorm krijgt binnen een module wordt voor elke module apart bepaald en spoort met de basiscompetenties. Op deze manier wil het lerarenteam een zo volledig mogelijk beeld verwerven van de competenties van de cursist en inspelen op verschillende leerstijlen, verschillende sterktes honoreren en de slaagkansen van cursisten verhogen. Het team koos voor een gemengd systeem van gespreide en eindevaluatie van waaruit het leerproces geregeld wordt bijgestuurd en een doeltreffende remediëring voor de cursist wordt opgezet. Cursisten worden accuraat geïnformeerd over de evaluatiepraktijk, hebben een inzicht in het vooropgestelde beheersingsniveau en krijgen voldoende gerichte feedback over hun leervorderingen en werkpunten. De evaluatiepraktijk van alle modules is voorbeeldig afgestemd op de basiscompetenties. Er wordt een evenwichtige mix tussen het peilen naar inzichtelijke kennisverwerving en functionele competentiegerichte toepassing van de verworven kennis gehanteerd. Naast het gericht competentie- is het criteriumgericht evalueren in de meeste modules een verworvenheid. De evaluatie van het werkplekleren is eveneens kwaliteitsvol onderbouwd. Ze is transparant gemaakt zowel voor de cursisten als voor de stagegever en mentor. De drievoudig opgebouwde leerlijn wordt vanuit het opleidingsaanbod consequent doorgetrokken naar de evaluatiepraktijk. De descriptors geven cursisten en mentoren een goed inzicht in het verwachte beheersingsniveau. Er is voldoende aandacht voor zelfreflectie en de stagemappen zijn van een hoogstaande kwaliteit. Deze deugdelijkheid is de vrucht van een constructieve en doelgerichte samenwerking in het JGZ-team.
Leerbegeleiding <i>Preventief</i> <i>Curatief</i>	Het centrum zet sedert enkele jaren in op een gestructureerde cursistenbegeleiding in alle kwalificerende trajecten, een herstructurering die ondersteuning vraagt maar op bepaalde vlakken rendeert. De begeleiding krijgt vorm vanuit een gedragenheid en constructieve samenwerking binnen een team van cursistenbegeleiders afkomstig vanuit elk kwalificatietraject. Terecht focust het team van cursistenbegeleiders op een uitgebreide inloop met accurate informatie voor de cursisten, een persoonlijk onthaal en het in kaart brengen van de didactische beginsituatie. De beginsituatieanalyse is omvattend en levert een accuraat beeld op van de studievaardigheden, de onderwijsloopbaan en een aantal kritische succesfactoren. Voor het toekennen van vrijstellingen op basis van elders verworven kwalificaties (EVK) worden de netoverschrijdende afspraken gevolgd. Het beleid voor het toekennen van vrijstellingen op basis van elders verworven competenties (EVC) zit nog in een ontwikkelingstraject.

Gedurende het traject wordt voorzien in een laagdrempelige opvang van de cursisten. De leerinspanningen en -vorderingen worden opgevolgd via uitgebreide cursistenbesprekingen. Er zijn start-, tussentijdse en feedbackgesprekken. Verder worden allerhande leerondersteunende initiatieven opgezet al naargelang van de noden van de cursisten. Sterk daarbij is de wijze waarop de cursistenbegeleiders proberen in te spelen op de eigenheid van het doelpubliek in de verschillende opleidingen. Ondersteunend voor de allochtone cursisten is de samenwerking met OKAN en het inschakelen van buddy's. De persoonlijke en warme opvang van elke cursist krijgt een duidelijke plaats in de leer- en trajectbegeleiding. Hiermee wordt accuraat ingespeeld op noden van de doelgroep en onderscheidt de trajectbegeleiding in deze opleiding zich van andere.

Dat neemt niet weg dat er nog groeimogelijkheden zijn. Hoewel het team van cursistenbegeleiders aandacht opbrengt voor een evaluatie van de ontwikkelde processen, projecten en instrumenten, worden de effecten van alle begeleidingsinitiatieven op de leerresultaten van de cursisten niet in kaart gebracht. De uitbouw van een geïntegreerd digitaal cursistenvolgsysteem dat nog ontbreekt, vormt daartoe zeker een noodzakelijke voorwaarde. De administratieve taken die de cursistenbegeleiders vervullen, veroorzaken door hun tijdsinvestering een bijkomende belemmering.

Deskundigheidsbevordering

*Vorming
Overleg*

De vakgroep functioneert als zelfsturend team, beschikt over een sterk zelfevaluerend vermogen en zorgt op een planmatige wijze voor de kwaliteit van de opleiding. Opvallend is ook de grote betrokkenheid van de leraren op de cursisten en hun leervorderingen, hun voortdurende dynamiek en sterke ontwikkelingsgerichtheid. Er wordt constructief en hecht samengewerkt binnen het team JGZ steunend op een bevruchtende complementariteit en warm respect voor elkaars sterktes. De gerichte coaching en de ondersteuning van het team door de opleidingscoördinator spelen eveneens een cruciale rol. Het JGZ-team beschikt zeker over voldoende draagkracht, deskundigheid en engagement om de opgebouwde sterke kwaliteit verder te borgen en toekomstige uitdagingen op een kwaliteitsvolle manier aan te gaan.

4.1.1.9 Vlaamse gebarentaal R1

Voldoet

De basiscompetenties van het opleidingsprofiel worden op een kwaliteitsvolle manier bereikt. Het aanbod en de evaluatiepraktijk zijn competentiegericht vorm gegeven met aandacht voor productieve vaardigheden en strategieën conform het opleidingsprofiel.

Outputgegevens

*Leerprestaties
Leerloopbaan
Outcomes
Tevredenheid*

Het centrum slaagt er op een kwaliteitsvolle manier in om de cursisten met beperkte talige middelen te laten communiceren in de gebarentaalsamenleving in eenvoudige routinetaken over vertrouwde onderwerpen die van persoonlijk belang zijn of betrekking hebben op de directe omgeving, conform het opleidingsprofiel.

Het centrum organiseert enkel de eerste twee niveaus van de eerste richtgraad en spreidt het aanbod over de steden Leuven en Tienen. Het trekt een heterogeen publiek aan dat zowel om persoonlijke als professionele motieven de Vlaamse gebarentaal wil leren en realiseert hiermee zijn maatschappelijke opdracht.

Het centrum zet een goede output neer met lage uitvalcijfers en hoge slaagpercentages in vergelijking met het Vlaams gemiddelde en heeft een tevreden cursistenpubliek. Net als voor andere opleidingen worden relevante outputdata niet systematisch gebruikt. Het centrum laat hiermee kansen liggen op het vlak van kwaliteitszorg.

Onderwijsaanbod <i>Volledigheid</i> <i>Evenwicht</i> <i>Doelmatigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Samenhang</i>	Alle basiskompetenties krijgen de gepaste aandacht met de nodige diepgang. Voor de twee niveaus is bijzonder verzorgd materiaal aangemaakt dat congruent is met het opleidingsprofiel en doelgericht is opgesteld. Tijdens de lessen en in de cursusopbouw is er voldoende aandacht voor de strategieën die cruciaal zijn bij de verwerving van de Vlaamse gebarentaal. De aangeboden teksten waarnaar visueel wordt geluisterd zijn conform het opleidingsprofiel kort, eenvoudig, duidelijk gearticuleerd en worden geproduceerd met een duidelijke mimiek en aan een laag tempo. De lesactiviteiten zijn strategisch georganiseerd en goed gedoseerd opgebouwd zodat de memorisatie en de woordenschatverwerving optimaal kan verlopen en het assimilatievermogen van de cursisten niet overschat wordt. De taalactiviteiten zijn gevarieerd en taakgericht. De leraar gebruikt actieve werkvormen die inspelen op diverse leerstijlen en het productief gebruik van de Vlaamse gebarentaal aanmoedigen. Het leren van elkaar wordt gestimuleerd via coöperatieve werkvormen. Het consequente gebruik van de doeltaal van bij het begin van het leertraject bevordert de competentieontwikkeling bij de cursisten. Er is voldoende aandacht voor automatisatie. Opvallend zijn ook de inspanningen om de cursisten het eigenaarschap van het leerproces in handen te geven en de aanzetten tot zelfreflectie. Signwriting en vingerspelling krijgen conform het opleidingsprofiel aandacht. De extramurale activiteiten die de cursisten in contact brengen met de eigenheid van de dovenwereld, zijn bijzonder kwaliteitsvol uitgewerkt en hebben een duidelijke meerwaarde.
Uitrusting <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	De leraar levert lovenswaardige inspanningen om zelfontdekkend leren te stimuleren en verzorgd materiaal aan te leveren. De leraar creëert motiverende, uitdagende maar toch realistische taken voor de cursisten. Interactieve multimedia en het noodzakelijke audiovisueel materiaal zijn aanwezig en worden doeltreffend ingezet. Er wordt gezorgd voor het nodige auditieve comfort.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i> <i>Feedback</i>	De leraar hanteert een onderbouwd systeem van gespreide evaluatie van waaruit het onderwijsleerproces wordt bijgestuurd en een doeltreffende remediëring voor de cursist wordt opgezet. Cursisten worden accuraat geïnformeerd over de evaluatiepraktijk, hebben een inzicht in het vooropgestelde beheersingsniveau en krijgen gerichte feedback over hun leervorderingen en werkpunten. De evaluatiepraktijk van alle modules is voorbeeldig afgestemd op de basiskompetenties. Hetzelfde geldt in het bijzonder voor inzicht in de eigenheid van de dovenwereld. De evaluatie ervan is leerstimulerend en kwaliteitsvol uitgewerkt. Het gebruik van audiovisueel materiaal bij de evaluatie vormt een meerwaarde. De cursisten worden op het vlak van strategieontwikkeling doeltreffend ondersteund maar hun vorderingen op dit vlak kunnen nog gerichter in kaart worden gebracht. Voor een deel van de strategieën gebeurt dit, voor een ander deel is dit minder het geval of gebeurt het in grote mate informeel. De kwaliteitsvolle initiatieven tijdens het onderwijsleerproces op het vlak van strategieopbouw verdienen een integratie in het onderbouwd evaluatiekader.
Leerbegeleiding <i>Preventief</i> <i>Curatief</i>	De leraar Vlaamse gebarentaal zet in op een preventieve leerbegeleiding via variatie, activering en stimulering van zelfreflectie. Er is voldoende aandacht voor oefening en drill die tot automatisatie leiden. De leraar brengt bijzondere aandacht op voor een veilige leeromgeving die de competentieontwikkeling maximaal stimuleert. De leervorderingen van de cursisten worden gericht opgevolgd en leiden tot de nodige remediëring en maatwerk.

Deskundigheidsbevordering	De professionaliteit en het engagement van de leraar liggen zonder meer aan de basis van de hoogstaande kwaliteit in de opleiding. Tegelijkertijd vormt dit een valkuil omdat de leraar Vlaamse gebarentaal in het centrum volledig autonoom en vrij geïsoleerd functioneert en er van vakoverleg geen sprake is. Structurele samenwerkingsverbanden met andere centra met het oog op intervisie en expertise-uitwisseling zijn er evenmin. De centrumleiding kan op dit vlak een sterker stimulerend beleid voeren. De inschakeling van de leraar Vlaamse gebarentaal in de vakgroep talen heeft zijn nut maar de nood bij de leraar aan meer specifieke ondersteuning en expertise-uitwisseling op het vlak van Vlaamse gebarentaal is hiermee niet ingelost.
<i>Vorming</i>	
<i>Overleg</i>	

4.1.1.10 Informatica: Toepassingssoftware, Informatica: Toepassingssoftware verkort

Voldoet

De leerplandoelstellingen worden op een kwaliteitsvolle manier aangeboden en bereikt. Het cursusmateriaal is waardevol. De evaluatiepraktijk is voldoende valide.

Outputgegevens	De leerplandoelstellingen worden in voldoende mate en op een kwaliteitsvolle manier bereikt.
<i>Leerprestaties</i>	
<i>Leerloopbaan</i>	Het centrum hanteert cijfergegevens die gebruikt worden als indicator voor de kwaliteit van de opleiding. De cijfergegevens worden aangereikt door werkgroep Kwaliteitszorg vanuit het systeem van de Balanced Scorecards. De coördinator rapporteert over deze data en de vakgroep analyseert de gegevens waarna eventuele actiepunten volgen.
<i>Outcomes</i>	Veruit de meerderheid van de cursisten volgt de opleiding omwille van persoonlijke interesse. Professionele motieven zijn een zeldzaamheid. Sporadisch worden specifieke doelgroepen bediend, maar echte kansengroepen komen niet aan bod.
<i>Tevredenheid</i>	Elke semester wordt de cursisttevredenheid gemeten. De cursisten worden uitgenodigd om online van thuis uit deel te nemen aan die bevraging. Ondanks het eerder vrijblijvend karakter van de enquête ligt de participatiegraad met 40 à 50% toch nog vrij hoog. Over de resultaten van de bevraging wordt gerapporteerd op het niveau van de module, de docent en de vakgroep. In de vakgroep volgt een bespreking van de resultaten en de evoluties. Indien nodig worden actiepunten toegevoegd aan het actieplan van de vakgroep.
Onderwijsaanbod	De onderwijsdoelstellingen van de opleiding worden in voldoende mate aangeboden, rekening houdend met de actuele tendensen in de informatica.
<i>Volledigheid</i>	De leerstofplanningen zijn vormelijk uniform en inhoudelijk is er een ver doorgedreven gelijkgerichtheid bij de parallelle modules. Er wordt consequent verwezen naar de onderwijsdoelen. De moduleverantwoordelijke ziet toe op de kwaliteit en de leerplangerichtheid van de leerstofplanningen en voert eventueel bijsturingen door.
<i>Evenwicht</i>	De verschillende onderdelen van het leerplan: kennis, vaardigheden en attitudes worden geïntegreerd en evenwichtig aangeboden.
<i>Doelmatigheid</i>	Dankzij veelvuldig overleg en een goede informatiedoorstroming is er een grote mate van gelijkgerichtheid onder de lesgevers van deze opleiding. Dat is deels het gevolg van formele afspraken, maar ook van veel informeel overleg. Door de recente fusie is de afstemming van de werkwijze in de vestigingsplaats Tienen nog een aandachtspunt.
<i>Beheersingsniveau</i>	
<i>Samenhang</i>	

Het cursusmateriaal bestaat vooral uit zelfgemaakte syllabi. In mindere mate worden leerboeken gebruikt. De syllabi worden zo veel mogelijk ontwikkeld door alle betrokken leraren en worden daarna permanent geüpdatet.

Het cursusmateriaal is waardevol en afgestemd op het ontwikkelingsniveau van de cursisten. Het sluit in voldoende mate aan bij de onderwijsdoelen. Enkele jaren geleden was er bijzondere aandacht voor het gebruik van klare taal in de syllabi. De aanpassingen die daarvan het gevolg waren, werden terecht met veel lof onthaald door de cursisten. De vakgroep heeft in de loop der jaren een materialenbank aangelegd voor cursusmateriaal en evaluaties, maar jammer genoeg is het materiaal verspreid over diverse locaties zoals meerdere cloudlocaties en de elektronische leeromgeving, wat de bruikbaarheid een stuk hypothekeert.

Onderwijsorganisatie
Organisatie curriculum
Samenstelling klasgroepen

De groepsgrootte wordt beperkt in functie van het aantal computers in de ICT-klassen. Nergens vormt de groepsgrootte een bedreiging voor het didactisch comfort.

Naast het klassieke contactonderwijs heeft het centrum een heel beperkt aanbod aan gecombineerd onderwijs naar rato van 20% afstandsonderwijs. Het beoogt daarmee hoofdzakelijk een specifieke doelgroep van onderwijzend personeel van scholen uit de omgeving. Het gebruik van gecombineerd onderwijs voor deze doelgroep is verantwoord.

Uitrusting
ICT
Inzet uitrusting

Het centrum beschikt over voldoende actuele leermiddelen voor de realisatie van de onderwijsdoelstellingen.

De ICT-uitrusting is voldoende performant om de leerplandoelstellingen te realiseren. In de regel wordt de hardware om de 5 jaar vernieuwd of geüpgraded. De randapparatuur zoals beamers en printers zijn in voldoende mate voorhanden en de internetverbinding functioneert naar behoren. Voor de tabletopleidingen is draadloos projecteren mogelijk gemaakt.

De aanwezige uitrusting wordt efficiënt ingezet met het oog op het bereiken van de onderwijsdoelstellingen. Voor de eerste modules van de tablet- en iPad-opleidingen worden toestellen van het centrum ter beschikking gesteld.

Evaluatiepraktijk
Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie
Feedback

De evaluatiepraktijk is voldoende valide. Het centrum hanteert een evaluatiepraktijk die gericht is op de onderwijsdoelstellingen. Tot vorig schooljaar werd nog geëvalueerd via examens. Eind vorig schooljaar is binnen de vakgroep een veranderingsproces opgestart. De vakgroep heeft een visie uitgeschreven op evalueren in de informaticaopleidingen. De visie spoort met de beleidslijnen van de overheid en wil tevens de examenstress bij de cursisten zo veel mogelijk beperken. Binnen de vakgroep staat het item evalueren regelmatig op de agenda. Er worden afspraken gemaakt om de evaluatiepraktijk zoveel mogelijk gelijkgericht aan te pakken zonder in te boeten op de doelmatigheid. Alle lesgevers hanteren eenzelfde standaard opvolgingsdocument waarin een link naar de leerplandoelstellingen is opgenomen. De leerplangerichtheid van de evaluatieopdrachten wordt op die manier gestimuleerd en bewaakt.

De vakgroep heeft gekozen voor het model van de gespreide evaluatie, waarbij een minimum aantal evaluatiemomenten is vastgelegd. De lesgevers zijn terecht tevreden over de ingeslagen weg.

De evaluatiepraktijk focust in de meeste gevallen terecht op de vaardigheden, maar er zijn toch nog enkele voorbeelden van overwegend kennistoetsen. De onderwijsdoelstellingen komen voldoende en evenwichtig aan bod. De opdrachten zijn eenduidig en afgestemd op het verwachte beheersingsniveau. De cursisten worden vooraf op de hoogte gebracht van de te behalen doelstellingen en de wijze van evalueren binnen de module. Deze informatie is ook beschikbaar op de elektronische leeromgeving.

De cursisten krijgen na elk evaluatiemoment duidelijke feedback over hun leervorderingen. De evaluatiegegevens worden gebruikt om het leerproces bij te sturen. Op het einde van de module wordt structureel een feedbackmoment (terugkomdag) ingeroosterd.

Leerbegeleiding

*Preventief
Curatief*

Het centrum voert in deze opleiding een verantwoord toelatingsbeleid. In het geval van sequentieel geordende modules worden toelatingsproeven afgenomen. Men maakt daarbij gebruik van standaard niveautesten. Er is permanent aandacht voor remediëring. De lesgevers geven voortdurend feedback zodat de cursisten maximale slaagkansen krijgen. Verder is structureel geen curatieve leerbegeleiding voorzien.

Afstemming met partners

De samenwerking met externe partners is in deze opleiding zeer beperkt. Op het moment van de doorlichting worden er opleidingen aangeboden in samenwerking met Cevora en in de vestiging Tienen is er een aanbod voor ACLVB-leden. Tenslotte is er eveneens een beperkte samenwerking met VTI Leuven waarbij de module Initiatie informatica wordt aangeboden in de opleiding Zorgkundige.

Deskundigheidsbevordering

*Overleg
Vorming*

De deskundigheidsbevordering verloopt doelgericht en efficiënt. De vakgroep neemt initiatieven om de competenties van de leraren via deskundigheidsbevordering op peil te houden. De navorming vormt een regelmatig terugkerend onderwerp op het vakgroepeverleg. Er wordt frequent interne nascholing georganiseerd waarbij lesgevers hun collega's laten delen in hun kennis en vaardigheden. Ook intervisie is binnen deze vakgroep goed ingeburgerd. Daarnaast zijn er extern nog heel wat mogelijkheden. De coördinator informeert daarover de leden van de vakgroep. De kosten verbonden aan de externe vorming worden gedragen door het centrum mits het fiat van de coördinator en de directie. Elke lesgever houdt een portfolio bij van de gevolgde navormingen. Uit de portfolio's blijkt gemiddeld een hoge mate aan deskundigheidsbevordering. De vakgroep wordt deskundig en gestructureerd geleid. Er wordt regelmatig vergaderd met agenda en verslaglegging. Agogisch-didactische items, maar ook praktische en organisatorische onderwerpen komen aan bod. Op het einde van elk schooljaar stelt de vakgroep een doelgericht actieplan op voor het volgende schooljaar. De goede onderlinge verstandhouding, de grote interne dynamiek en de veranderingsbereidheid kenmerken deze vakgroep. Het is duidelijk dat de vakgroep over voldoende reflecterend vermogen beschikt om de eigen kwaliteit te optimaliseren en te bewaken.

4.1.1.11 Italiaans RG1

Voldoet

De leerplandoelstellingen, noodzakelijk voor het bereiken van de eindtermen, worden op een kwaliteitsvolle manier aangeboden en in voldoende mate bereikt.

Outputgegevens

*Leerprestaties
Leerloopbaan
Outcomes
Tevredenheid*

Het centrum bereikt met al zijn cursisten Italiaans in richtgraad 1 de leerplandoelstellingen uit het leerplan, al blijkt dat in de vestigingsplaats in Tienen onvoldoende uit de evaluatiepraktijk. De uitval van cursisten in richtgraad 1 vertoonde de voorbije jaren geen opvallende of onverklaarbare resultaten. De meeste cursisten die Breakthrough afwerken stromen door naar Waystage. Alle cursisten volgen Italiaans omwille van hun persoonlijke interesse. De cursisten zijn tevreden over het aanbod en over het enthousiasme en de inzet van hun leraren Italiaans.

Onderwijsaanbod <i>Volledigheid</i> <i>Evenwicht</i> <i>Doelmatigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Samenhang</i>	Alle onderwijsdoelen worden aangeboden conform het taalbeheersingsniveau en met voldoende samenhang. Het gebruikte lesmateriaal is afgestemd op het doelpubliek en garandeert de volledigheid en het evenwicht van het aanbod. De leraren ontwikkelden extra materiaal via woordspellen of actiekaarten om de cursisten uit te dagen de noodzakelijke strategieën toe te passen om te communiceren op dit niveau. De instructietaal is heel consequent Italiaans wat de luistervaardigheid bevordert en de spreekdurf stimuleert. De leeromgeving is uitnodigend en aangenaam, waardoor cursisten alle kansen krijgen om te leren en om elkaar beter te leren kennen. Ook de extramurale activiteiten bevorderen de groepsdynamiek en brengen de cursisten in contact met de Italiaanse cultuur, via een film of via een uitstap of een reis. Bovendien maken enkele leraren dankbaar en creatief gebruik van de elektronische leeromgeving, niet enkel als agenda, maar ook om te differentiëren en om extra materiaal aan te bieden tot tevredenheid van de cursisten.
Onderwijsorganisatie <i>Organisatie curriculum</i>	De organisatie van de lesweken in Tienen hypothekeert het bereiken van de leerplandoelen omwille van het groot aantal lesmomenten dat besteed wordt aan evaluatie en aan administratie.
Uitrusting <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	In alle taalklassen, behalve in Tienen, is de mogelijkheid aanwezig om multimediaal te werken. De leraren maken effectief en efficiënt gebruik van het aanwezige multimediamateriaal om de leerplandoelen te realiseren.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i> <i>Feedback</i>	De evaluatiepraktijk is sterk wisselend van kwaliteit naargelang de vestigingsplaats. Uit de evaluaties van Leuven en Landen blijkt een duidelijke visie op evalueren conform de leerplandoelstellingen. De evaluaties van 2013-2014 zijn volledig, evenwichtig en op het correcte taalbeheersingsniveau met voorbeelden van zeer goede praktijk in de opdrachten afgestemd op het doelpubliek. De evaluaties van Tienen van vorig schooljaar zijn niet volledig en niet evenwichtig, met een duidelijke focus op ondersteunende kennis en met opdrachten in het Nederlands. In deze evaluaties is er een verkeerde interpretatie van schrijfvaardigheid aangezien alle oefeningen op ondersteunende kennis onder schrijven meegerekend worden. Vanaf Breakthrough is er bovendien een quotering op 'creatief schrijven' terwijl op dat niveau van de cursisten enkel verwacht wordt dat ze standaardzinnen kunnen formuleren en dat deze zinnen fouten kunnen bevatten. Ook voor de andere vaardigheden is de link tussen de opdrachten en de leerdoelen vaak onduidelijk. Uit de resultaten van deze evaluaties blijkt onvoldoende of de cursisten de noodzakelijke leerplandoelen hebben verworven. Uit gesprekken met de leraren Italiaans van het gefusioneerde centrum CVO VOLT blijkt echter een grote bereidheid tot samenwerking om de aanwezige goede praktijkvoorbeelden over te nemen en om de kennis te delen. Cursisten weten op welke manier de evaluatie gebeurt. De leraren gebruiken de feedback momenten om de cursisten bewust te maken van het onderwijsleerproces en om hen te stimuleren.

Leerbegeleiding <i>Curatief</i>	Alle leraren Italiaans van richtgraad 1 streven ernaar elke cursist tot het gewenste taalbeheersingsniveau te brengen. Zij zijn erg begaan met hun cursisten en helpen en stimuleren waar nodig via feedback aangepast aan de noden van de individuele cursist. Dit gebeurt via extra oefeningen, of soms met behulp van de elektronische leeromgeving. De leeromgeving in de klas werkt stimulerend om de cursisten zoveel mogelijk te laten oefenen op realistische taalsituaties.
Inbreuk(en) op regelgeving	De onderwijstijd wordt niet in alle vestigingsplaatsen efficiënt benut. Het centrum overtreedt artikel 26 van het decreet op het volwassenenonderwijs.

4.1.1.12 Spaans RG1, Spaans RG2, Spaans RG3

Voldoet

De leerplandoelstellingen, noodzakelijk voor het realiseren van de eindtermen, worden in voldoende mate aangeboden en geëvalueerd. Het aanbod van extramurale activiteiten is uitgebreid en zeer gevarieerd.

Outputgegevens <i>Leerprestaties</i> <i>Leerloopbaan</i> <i>Outcomes</i> <i>Tevredenheid</i>	De cursisten Spaans bereiken in voldoende mate de basiscompetenties van elke richtgraad in Leuven en Landen, dit is minder aantoonbaar in Tienen en in De Wijnpers. De uitval van de cursisten vertoont geen significante en onverklaarbare uitschieters. Cursisten onderschatten vaak de inspanning die nodig is om een moderne vreemde taal aan te leren, waardoor er vooral in Breakthrough uitval is. Eens in richtgraad 2 blijven de meeste cursisten doorstromen naar de vervolgmodes. Ook de modules in richtgraad 3 hebben een voldoende bezettingsgraad in Leuven. Naargelang de vestigingsplaats kan niet het volledige curriculum aangeboden worden. Van de cursisten en van de leraren wordt de bereidheid verwacht om zich te verplaatsen naar een andere vestigingsplaats. De vakvergadering Spaans beschikt nog niet systematisch over de slaagcijfers om de doorstroming te kaderen en te bespreken. Cursisten, die in de eerste plaats Spaans volgen uit persoonlijke interesse, zijn tevreden over het zeer uitgebreide en gevarieerde extramurale aanbod en over de inzet en het enthousiasme van de leraren.
Onderwijsaanbod <i>Volledigheid</i> <i>Evenwicht</i> <i>Doelmatigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Samenhang</i>	De onderwijsdoelen worden in de meeste vestigingsplaatsen volledig, evenwichtig en volgens het gepaste beheersingsniveau aangeboden. Het gebruikte lesmateriaal nodigt daartoe uit en is afgestemd op het doelpubliek. Het extra materiaal is afwisselend en beperkt zich niet tot het aanbieden van extra oefeningen op ondersteunende kennis. Het materiaal stimuleert de cursisten om realistische functionele taalsituaties na te spelen en bevordert op die manier de spreekdurf. Op het niveau Vantage is er gepaste aandacht voor actualiteit, cultuur en literatuur op het correcte taalbeheersingsniveau. Waar mogelijk maken leraren gebruik van multimedia om luistervaardigheid in een virtuele context aan te bieden. In het centrum is er ook veel aandacht voor cultuur die op tal van manieren aangeboden en gestimuleerd wordt via extramurale activiteiten: van native speakers uitnodigen over geleide bezoeken in de doeltaal plannen, van Spaans theater spelen tot jaarlijks een studiereis naar Spanje organiseren. Het scala is zeer gevarieerd en wordt gerealiseerd dankzij grote inzet van het lerarenteam en tot grote tevredenheid van de cursisten. Dankzij deze activiteiten komen zij niet enkel in contact met de Spaanse en Latino-cultuur, maar vergroot ook het groepsgevoel. Opdat alle cursisten van hetzelfde aanbod zouden kunnen genieten, is het noodzakelijk de horizontale en verticale samenhang te bewaken over de vestigingsplaatsen heen.

De instructie- en vaktaal ondersteunt het bereiken van de onderwijsdoelen en bevordert de spreek- en luistervaardigheid op een correcte manier. De meeste leraren maken gebruik van de elektronische leeromgeving als doelmatige werkvorm.

Onderwijsorganisatie
Organisatie curriculum
Samenstelling klasgroepen

Omdat niet overal de deler wordt bereikt, is het organisatorisch niet mogelijk in elke vestigingsplaats alle niveaus aan te bieden. Van de cursisten wordt dus een zekere mobiliteit verwacht om alle richtgraden af te werken.

De organisatie van de onderwijstijd in Tienen en in de lesplaats De Wijnpers hypothekeert de realisatie van de onderwijsdoelstellingen. Ten minste zeven lesmomenten worden besteed aan (tussentijdse) evaluaties en of aan administratie. Het is in het belang van de cursisten om de organisatie van de onderwijstijd conform de regelgeving aan te wenden.

Uitrusting
ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen

Het centrum beschikt in Leuven en in Landen over voldoende actuele leermiddelen voor de realisatie van de onderwijsdoelen. Enkel in Tienen kan nog niet elke leraar systematisch beschikken over deze noodzakelijke multimedia infrastructuur.

Waar het didactisch materiaal wel aanwezig is, wordt deze uitrusting ook efficiënt ingezet door de leraren.

Evaluatiepraktijk
Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie
Feedback

Op basis van de evaluaties van 2013-2014 blijkt dat de evaluatiepraktijk zeer verschillend is naargelang de vestigingsplaats. Waar in Leuven en in Landen, de leerplandoelen het uitgangspunt vormen voor de uitwerking van de evaluatiepraktijk, is dit veel minder vast te stellen in de evaluatiepraktijk in Tienen.

In Leuven en in Landen komen alle onderwijsdoelen evenwichtig aan bod in de evaluatie. Een aandachtspunt blijft de evaluatie van de ondersteunende kennis die nog vrij veel ruimte en tijd inneemt in het geheel van de eindevaluatie. Ook het aanbieden van prescriptieve en persuasieve tekstsoorten kan nog beter bewaakt worden. De opdracht en de vraagstelling zijn echter voldoende afgestemd op het verwachte taalbeheersingsniveau. Er zijn voorbeelden van goede tot zeer goede praktijk met realistische taaltaken voor het doelpubliek. De cursisten weten op welke manier de evaluatie gebeurt en er is aandacht voor feedback. Scorewijzers ontbreken meestal nog om de opdrachten objectief en transparant te beoordelen. Dit is in de eerste plaats een uitdaging voor de evaluatie van spreek- en schrijfvaardigheid. De leraren kunnen duidelijk aantonen op welke manier de evaluaties afgestemd zijn op de leerdoelen conform het leerplan. Zij proberen de evaluaties zo goed mogelijk te integreren in het leerproces van de cursisten en zoeken manieren om daarbij hun doelpubliek niet te veel te belasten.

In Tienen daarentegen is er een onvoldoende leerplangerichte evaluatiepraktijk die een correcte en evenwichtige meting van de resultaten hypothekeert. De link met de leerplandoelen is onvoldoende aantoonbaar. Wat onmiddellijk opvalt is dat ondersteunende kennis, meestal contextloos, wordt gequoteerd onder schrijfvaardigheid. Dit terwijl de echte schrijfvaardigheidsdoelen onvolledig aan bod komen. Daarnaast is de link met de leerplandoelen en de manier van beoordeling van de andere vaardigheden ook niet transparant. Er is dus een probleem met de validiteit van deze resultaten.

Door de recente fusie is er echter een kruisbestuiving ontstaan met de vestigingsplaatsen in Leuven en in Landen. Bovendien is er ook een bereidheid van de meeste leraren van Tienen om effectief te kantelen naar een evaluatiepraktijk afgestemd op de doelstellingen en op het doelpubliek. Dit is een proces dat sowieso de nodige aandacht en opvolging verdient teneinde van een valide evaluatiepraktijk te kunnen spreken in alle vestigingsplaatsen.

Leerbegeleiding <i>Preventief</i> <i>Curatief</i>	De cursisten die zij-instromen zonder geldige certificering leggen een toelatingsproef af. Deze oriënteert in voldoende mate de cursist naar een bepaald niveau samen met een gesprek met een leraar Spaans. Het is wenselijk om hiervoor enkele criteria te bepalen gebaseerd op de doelstellingen die voor spreekvaardigheid dienen verworven te zijn. De cursisten die georiënteerd zijn, zitten op het correcte niveau. In elke vestigingsplaats zijn de leraren erg begaan met hun cursisten en proberen ze elke cursist te begeleiden en te stimuleren om de module af te werken. Hiervoor gebruiken zij o.a. de elektronische leeromgeving om extra remediëring te bieden of als tool om te differentiëren. Ook gerichte persoonlijke feedback na evaluatiemomenten wordt als hefboom gebruikt om cursisten bewust te maken van hun eigen onderwijsleerproces en om hen te stimuleren.
Deskundigheidsbevordering <i>Overleg</i>	De dynamische lerengroep Spaans heeft de enkele nieuwe collega's uit Tienen goed onthaald en is bereid met hen samen te werken om het aanbod en het evaluatiebeleid in alle vestigingsplaatsen op elkaar af te stemmen. Het is positief dat door de fusie de leraren Spaans van Tienen deel worden van een groter geheel om ideeën en ervaringen uit te wisselen en te leren van elkaars sterktes. Horizontaal en verticaal overleg is noodzakelijk om alle cursisten Spaans van het CVO VOLT dezelfde onderwijskwaliteit aan te bieden, dit geldt zowel voor het aanbod als voor de evaluatiepraktijk. Het is belangrijk dat er naast de organisatie van tal van extramurale activiteiten, de nodige tijd uitgetrokken wordt om inhoudelijk overleg te plannen over de vestigingsplaatsen heen om zo bestaande vooroordelen weg te werken. De vakgroep beschikt over voldoende inzichten en reflecterend vermogen om deze uitdaging aan te kunnen.
Inbreuk(en) op regelgeving	De onderwijstijd wordt niet in alle vestigingsplaatsen efficiënt benut. Het centrum overtreedt artikel 26 van het decreet op het volwassenenonderwijs.

4.1.2 Voldoet het centrum aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid en hygiëne'?

De instelling gaat op systematische wijze haar situatie op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne na. Dat blijkt uit de regelmaat waarmee ze controles en risicoanalyses uitvoert. Ze kent de tekorten en is waakzaam voor ongunstige veranderingen in de leer- en werkomgeving.

De instelling maakt gebruik van de analyses van deskundigen en houdt rekening met de opmerkingen van het personeel. Opgemerkte tekorten neemt ze mee op in de plannen die de beheersing ervan regelen. De uitwerking ervan is concreet: doelgericht en planmatig.

Sommige tekorten zijn op het ogenblik van de doorlichting al weggewerkt, andere verbeteringen zijn gepland met de verhuis naar een nieuwe lesplaats in Heverlee m.i.v. 1 september 2015.

Elk personeelslid draagt bij aan de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de leer- en werkomgeving op de verschillende locaties.

Uit de controles en adviezen van externe controlediensten, de interne dienst en de externe dienst blijken de enkele tekorten die opgemerkt zijn op het ogenblik van de doorlichting gedeeltelijk opgelost, zoals bijvoorbeeld het sanitair en de EHBO voorzieningen in de Justus Lipsiusstraat in Leuven. Dit in afwachting van de realisatie van de verbeteractie ten gronde via de verhuis naar een nieuwe lesplaats in september 2015.

De onderwijsinspectie bezocht tijdens de doorlichting alle vestigingsplaatsen van de opleidingen in de focus. De vaststellingen van de deskundigen komen overeen met wat de onderwijsinspectie tijdens de doorlichting opmerkte.

Tijdens de bezoeken noteerden de onderwijsinspecteurs enkele kleinere aandachtspunten.

De lesplaats in Kessel-Lo viel op omdat de gangen vol materiaal stonden omwille van een interne verhuis in de dagschool. Dit is een tijdelijk probleem.

In Heverlee is er geurhinder op de eerste verdieping, maar dit probleem is gekend en wordt opgevolgd.

Op de vestigingsplaats in Tienen zijn enkele nooduitgangen op slot na de openingsuren van de dagschool.

Over het algemeen zijn de locaties geschikt en comfortabel voor de organisatie van onderwijs, al kunnen enkele losliggende snoeren voor ICT voor valgevaar zorgen.

De instelling krijgt een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. Omwille van de systematiek waarmee zij tekorten opspoorde en wegwerkte, de realisatie van tussentijdse oplossingen en de aandacht voor proactieve acties op alle lesplaatsen. De onderwijsinspectie vertrouwt erop dat de instelling de resterende tekorten zal wegwerken en met de nieuwe lesplaats een comfortabele en veilige leeromgeving zal creëren voor personeel en cursisten.

4.1.3 Voldoet het centrum aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	
Leeft het centrum de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet volwassenenonderwijs (DV), art. 56,6°)	ja

4.2 Respecteert het centrum de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Heeft het centrum een reglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet volwassenenonderwijs (DV), art. 120 en 121)	neen
• de bijdrageregeling (art.120 en 121 DV)	ja
• het reglement van orde (art. 120 DV)	ja
• het evaluatiereglement dat minstens de evaluatievoorwaarden, de vorm van elke evaluatie, de tijdvakken waarbinnen de evaluaties worden afgelegd, de samenstelling van de evaluatiecommissies, de wijze van beraadslaging door de evaluatiecommissies en bekendmaking van evaluatieresultaten en de procedures voor afhandeling van conflicten en vrijstellingen omvat (art. 39 en 120 DV)	neen
• informatie over de klachtenprocedure (art. 120 DV)	ja
Respecteert het centrum de vakantieregeling en de aanwending van de onderwijstijd? (art. 26 DV)	neen
• het centrum is gedurende 40 weken administratief geopend	ja
• een module kan starten op elk ogenblik van het schooljaar en gespreid worden over een aantal dagen en weken, zoals het centrum het nodig acht, met inachtneming van de vakantieregeling	ja
• een centrumbestuur organiseert het opleidingsaanbod op die manier dat het aantal geplande lestijden overeenstemt met het aantal te organiseren lestijden, zoals bepaald in de opleidingsprofielen. Lestijden die samenvallen met een wettelijke, decretale of reglementaire feestdag, worden geacht gepland te zijn	neen
• om een correcte uitvoering van de vakantieregeling mogelijk te maken, kan het aantal geplande lestijden maximaal 8% afwijken van het aantal te organiseren lestijden zoals bepaald in de opleidingsprofielen	ja
Ontwikkelt het centrumbestuur een kwaliteitszorgsysteem met betrekking tot (art. 52 DV)	ja
• de organisatie van het onderwijsaanbod	ja
• de leertrajectbegeleiding op het niveau van de individuele cursist	ja
• de uitvoering van andere onderwijsopdrachten en bevoegdheden toegekend aan de centra	ja
• de organisatie en het beheer van de instelling zodat de doelstellingen van de organisatie behaald worden	ja
• de behandeling van de cursist en van de personeelsleden met respect voor hun rechten en plichten	ja
• de uitvoering van de administratieve en organisatorische opdrachten en bevoegdheden toegewezen aan de centra	ja
• de permanente vorming van het personeel	ja
Realiseert het centrumbestuur dit kwaliteitszorgsysteem door permanent en op eigen initiatief toe te zien op de kwaliteit van hun onderwijsactiviteiten? (art. 52 DV)	ja
Beoordeelt en certificeert het centrum de reeds verworven competenties? (art. 3,6°)	ja

5 BEWAAKT HET CENTRUM DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

5.1 Deskundigheidsbevordering

- Doelgerichtheid** Het centrum heeft al verschillende jaren een visie op deskundigheidsbevordering. De nascholingsplannen zijn uitgewerkt op vakgroepniveau en zijn ook voor het huidige schooljaar beschikbaar. Opnieuw de vaststelling dat enkel daar waar de vakgroepwerking behoorlijk functioneert, de deskundigheidsbevordering doelgericht is. De langetermijnvisie inzake deskundigheidsbevordering wordt bijgestuurd naar aanleiding van de fusie.
- Ondersteuning** Het centrum stimuleert de professionalisering van haar personeelsleden en faciliteert de mogelijkheden om te professionaliseren. Enkel waar de nascholing doorgaat tijdens de lesuren kan dit leiden tot organisatorische problemen. Vandaar ook de keuze van het centrum om een aantal nascholingen in het eigen centrum te organiseren tijdens een pedagogische studiedag, al dan niet vakgroepgebonden. Waar mogelijk zal het centrum gebruik maken van de interne expertise of van de disseminatie via de eigen opleiders. Vooral vanuit de vakgroep ICT werden er zo een aantal succesvolle interne opleidingen georganiseerd. Het hospiteren bij elkaars lessen is een praktijk van het vroegere CVO Leuven-Landen, minder zichtbaar in het TKO, wat automatisch kan leiden tot het uitwisselen van goede praktijkvoorbeelden.
- Doeltreffendheid** Het centrum beschikt over een nascholingsportfolio per personeelslid. Dit is bovendien een onderwerp tijdens elk functioneringsgesprek. Elk personeelslid wordt uitgedaagd zijn vakexpertise op peil te houden en zijn agogische vaardigheden verder te ontwikkelen. Na akkoord van de vakcoördinator volgt automatisch de goedkeuring van de directeur, o.v. van het beschikbare budget. Er zijn tal van collectieve en individuele nascholingsmogelijkheden die worden benut.
- Ontwikkeling** Gelet op de samenwerking met de externe begeleidingsorganisatie zal de volgende pedagogische studiedag volledig in het teken staan van het ontwikkelen van de nodige competenties inzake de nieuwe organisatiestructuur. Alle personeelsleden zullen zo de kans krijgen om mee te groeien in functie van de nieuwe beleidsvisie. Het blijft daarnaast belangrijk voortdurend te investeren in de vakgroepgebonden noodzakelijke competentieontwikkeling van elk personeelslid.

5.2 Evaluatiepraktijk

- Doelgerichtheid** Het centrum heeft geen centrumbrede visie op evalueren. Het centrum legt de verantwoordelijkheid voor het ontwikkelen van de evaluatiepraktijk volledig op het niveau van de vakgroepen. Op die manier worden kansen gemist om goede praktijkvoorbeelden uit te wisselen op het coördinatorenoverleg. De algemene beleidsvisie rond evalueren komt erop neer dat er een wezenlijk onderscheid gemaakt wordt tussen de diplomagerichte opleidingen en de andere. De uitwerking ervan is in handen van de coördinatoren. Er zijn centrumbrede afspraken over het hanteren en rapporteren van de evaluatiegegevens.

- Ondersteuning** Het centrum biedt de vakgroepen geen ondersteuning om de validiteit en de representativiteit van de evaluaties te bewaken in functie van de doelgroep. Dit leidt tot verschillende inzichten en resultaten naargelang de vakgroep. Waar er een onvoldoende is voor evaluatiepraktijk bewaakt de vakgroep niet altijd de gelijkgerichtheid of is zich onvoldoende bewust van de noodzakelijke kwaliteitsverbetering van de evaluatiepraktijk. Er zijn ook voorbeelden van goede tot zeer goede evaluatiepraktijk o.a. in ICT, GT en JGZ.
- Doeltreffendheid** Omwille van de verschillende interpretaties en invulling van de evaluatiepraktijk is de eindbeoordeling niet in alle studiegebieden/opleidingen of in alle vestigingsplaatsen valide te noemen. Er zijn vakgroepen die een kwaliteitsvol evaluatiesysteem toepassen als waardevol onderdeel van het onderwijsleerproces. In andere studiegebieden is de evaluatie onevenwichtig en te weinig afgestemd op de leerplandoelen.
- Ontwikkeling** Professionalisering of expertise-uitwisseling is nodig om in alle studiegebieden/opleidingen en in alle vestigingsplaatsen tot een voldoende valide evaluatiepraktijk te komen. Leraren en coördinatoren van verschillende studiegebieden zoeken naar een verantwoorde invulling van het evaluatiesysteem om cursisten te beoordelen zonder hen al te zwaar te belasten.

6 ALGEMEEN BELEID VAN HET CENTRUM

Het onderzoek naar het algemeen beleid van het centrum levert volgende vaststellingen op.

Leiderschap Het leiderschap wordt opgenomen door de directeur, vijf adjunct-directeurs en een tiental coördinatoren. Zij sturen het centrum aan met de ondersteuning van de administratieve medewerkers. De taakverdeling binnen het directieteam is niet duidelijk voor alle personeelsleden o.a. omwille van de personeelsswissels in januari. Het beleid informeert de personeelsleden om de visie van het nieuwe centrum waar te maken, maar bereikt niet alle vakgroepen.

Het huidige organisatiemodel is ontstaan als gevolg van de recente fusie op 1 september 2014 tussen het vroegere CVO De Nobel in Tienen van het provinciale onderwijs en het CVO Leuven-Landen van het GO!. De samenwerking verloopt constructief met als doelstelling zich ten volle in te zetten voor het nieuwe centrum CVO VOLT GO!. De directie houdt zich vooral bezig met de organisatie van het nieuwe centrum. Voor de onderwijskundige coördinatie rekent de directie op de expertise van de coördinatoren die de verschillende vakgroepen aansturen en opvolgen. Ondanks het coördinatorenoverleg worden er nog een aantal dwarsverbindingen te weinig benut om de kwaliteit van alle opleidingen te stimuleren en te garanderen. Over alle opleidingen heen is het onderwijskundig beleid erg verschillend: er is geen sprake van een centrumbreed onderwijskundig beleid terwijl het organigram dit voorziet.

De doeltreffendheid van het huidige organisatiemodel hangt af van de dynamiek in de verschillende vakgroepen en van de coördinatoren, maar ook van de bereidheid van alle personeelsleden van de oorspronkelijke centra om samen te werken. De taak van de coördinatoren houdt bovendien een aanzienlijke administratieve opdracht in, waardoor hun echte coördinatieopdracht in enkele opleidingen in het gedrang komt. In enkele vakgroepen is er sprake van zelfsturende teams die kwaliteitsvol opereren, o.a. voor Nederlands tweede taal (NT2), Informatie- en Communicatietechnologie (ICT) en voor Grafische Technieken (GT). Binnen de vakgroepen in het tweedekansonderwijs (TKO) is de samenwerking heel uiteenlopend.

De directie doet gericht aan deskundigheidsbevordering om het beleidsvoerend vermogen verder te ontwikkelen en is daarvoor een langdurig engagement aangegaan met een externe begeleidingsorganisatie. Naargelang van de opleidingen, definiëren de leerkrachten de leiderschapsstijl op een verschillende manier: van top-down tot ondersteunend, van directief tot constructief.

Visieontwikkeling Het centrum beschikt over een eigen visie. De directeur schreef een nieuwe centrumbrede visietekst die in de coördinatorenvergadering werd gefinaliseerd. Dit resulteerde in een beleidsvisie 2014-2019, maar nog niet in een effectief beleidsplan. Er zijn voor het huidige schooljaar actieplannen opgesteld op centrumniveau en per vakgroep waarvan de realisatie wordt opgevolgd en indien nodig bijgestuurd door de vakgroep. Desondanks zijn niet in alle vakgroepen de actieplannen gedragen of accuraat, worden ze onvoldoende opgevolgd en zijn ze soms zelfs niet gekend door de leraren.

De visie kwam tot stand om tegemoet te komen aan de nieuwe uitdagingen waar het gefusioneerde centrum voor staat. Prioritair daarin is het komen tot een gezamenlijke doelgerichtheid waarin elk personeelslid zich betrokken en gewaardeerd voelt met een permanente aandacht voor kwaliteitszorg. De externe begeleiding heeft tot doel verder te groeien tot een organisatie die optimaal functioneert met zelfsturende teams over de verschillende lesplaatsen heen.

De vooropgestelde doelen voor 2014-2015 worden constructief aangepakt. Zo is het centrum er o.a. op enkele maanden tijd in geslaagd de administratieve software van beide vroegere centra op elkaar af te stemmen. De reacties van het personeel op de recente fusie, zijn voorzichtig positief en hoopvol temeer omdat het centrum er op organisatieniveau naar streeft een wisselwerking tussen beide vroegere centra te creëren teneinde de synergie te stimuleren.

De implementatie van de beleidsvisie en de effecten ervan op de gehele organisatie kunnen pas over een paar jaar afgetoetst worden.

Besluitvorming Het centrum beschikt over verschillende overlegorganen. De directeur houdt regelmatig contact met de algemeen directeur van de scholengroep om de belangen van het CVO te verdedigen en onder de aandacht te brengen. Het formele overleg met het Bijzonder Overlegcomité werkt conform de regelgeving. Daarnaast heeft het centrum een adviserende schoolraad, waarin ook verkozen leerkrachten zetelen, die het centrumbeleid bekrachtigen. De dagelijkse werking is in handen van het directie-coördinatorenoverleg dat op regelmatige tijdstippen vergadert met verslaglegging. Per studiegebied en/of opleiding zijn er vakgroepen om te overleggen over onderwijskundige aspecten. De aansturing en de output van de vakgroepen is wisselend van kwaliteit.

Het informatieplatform voor leraren is recent vernieuwd naar aanleiding van de fusie. Het is overzichtelijk en transparant uitgewerkt. De informatie en de verslagen van de verschillende overlegorganen staan ter inzage van alle personeelsleden. Elk personeelslid heeft de mogelijkheid om de besluitvorming op te volgen.

De aanwezigheid van alle personeelsleden op het vakoverleg wordt opgevolgd door de directie. De coördinator legt in principe in overleg met de vakgroep het actieplan vast. Elk personeelslid heeft inspraak in deze actiepunten. Daar waar het vakoverleg zelden plaats vindt, is er geen valide actieplan ontwikkeld. De centrumleiding hecht belang aan een transparante besluitvorming op organisatieniveau.

Kwaliteitszorg Het centrum heeft een traditie in de uitbouw van een integraal kwaliteitszorgsysteem (IKZ). Het trok daarvoor in 2007 een IKZ-ervaringsdeskundige aan als coördinator om de bepalingen inzake IKZ van het decreet Volwassenenonderwijs en het Kwaliteitsdecreet concreet uit te werken voor het gehele centrum. Zij ontwikkelde daartoe, met de ondersteuning van een externe specialist, een waardevol beleidsondersteunend instrument. In bepaalde studiegebieden/opleidingen is er hiermee aan de slag gegaan, in andere zijn er andere prioriteiten gesteld rond bijvoorbeeld het opstellen van cursusmateriaal en is het instrument te weinig bekend bij de leraren. In het instrument wordt de output van de tevredenheidsenquêtes bij cursisten en van de semesteriële bevestigingen van de coördinatoren gekoppeld aan de gegevens uit de databank. Het resultaat is een meting van de kritische succesfactoren en de afwijking ervan t.o.v. de vooropgestelde streefwaarden.

Het centrum analyseert en verzamelt op systematisch wijze gegevens die als kwaliteitsindicator dienen. Het kwaliteitszorgsysteem werkt met een flexibel systeem van balanced scorecards (BSC) waarmee men op een redelijk vlotte manier indicatoren kan aanpassen volgens de noden van de instelling en van de afdeling. De personeelsleden van die vakgroepen waar de BSC ingeburgerd zijn, zijn betrokken bij het jaarlijks actieplan. In dat geval zijn deze actieplannen dynamische documenten met een duidelijke timing. De coördinatoren stellen het actieplan op in de vakgroep en laten dit valideren door de directeur en de IKZ-medewerker.

De procedures die gehanteerd worden zijn transparant en hebben al tot positieve resultaten geleid in de opleidingen Grafische Technieken, ICT en NT2. Deze actieplannen worden geëvalueerd en leiden, samen met de informatie uit de jaarlijkse cursistenbevragingen, tot een nieuw of aangepast actieplan. Deze personeelsleden zijn op de hoogte van de actiepunten en werken samen aan de realisatie ervan.

Sinds dit schooljaar wordt de expertise rond IKZ doorgegeven aan een tweede coördinator die de procedures mee opvolgt en bewaakt. Wat al een aantal jaren loopt in het CVO wordt nu stilaan opnieuw geïmplementeerd in het TKO rekening houdend met de specificiteit van dit onderwijsaanbod. Dit is een moeizaam proces dat nog niet tot resultaten heeft geleid. In de vestigingsplaats in Tienen moet het gehele proces nog opgestart en geïntegreerd worden.

Deliberatie Gelet op de steeds prominentere samenwerking met het studiegebied Grafische technieken vertrouwt de inspectie er op dat de evaluatiepraktijk van de opleiding Webdesigner op korte termijn zal bijgestuurd worden. Daarom wordt het tekort voor deze opleiding gedelibereerd.

Omwille van de recente fusie vertrouwt de inspectie erop dat de besteding van de onderwijstijd conform de regelgeving zal aangewend worden vanaf het schooljaar 2015-2016.

Inbreuken op de regelgeving De onderwijstijd wordt te weinig efficiënt benut. Het centrum overtreedt artikel 26 van het decreet op het volwassenenonderwijs. (zie deliberatie)

7 STERKTES EN ZWAKTES VAN HET CENTRUM

7.1 Wat doet het centrum goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Het cursusmateriaal van de opleidingen Fotograaf en Informatica: toepassingssoftware zijn voorbeelden van goede praktijk.
- De opleiding Fotograaf is een professionele opleiding met een sterk leerplangericht karakter.
- De kwaliteit van de meeste cursussen is goed in de opleiding Medisch administratief bediende.
- Het onderwijs is in de meeste modules van Medisch administratief bediende competentiegericht.
- Het centrum ontwikkelt een competentiegericht onderwijs in de opleiding Secretariaatsmedewerker.
- Er zijn goede aanzetten tot flexibele en behoeftegerichte trajecten in de opleidingen NT2.
- De opleidingen Jeugd- en gehandicaptenzorg en Vlaamse gebarentaal zijn perfect afgestemd op de opleidingsprofielen.
- De doeltreffende zorg- en leerbegeleiding in de opleiding Jeugd- en gehandicaptenzorg zorgt voor een goede output.
- De talrijke extramurale activiteiten in de taalafdeling dagen de cursisten uit de verworven vaardigheden toe te passen in een realistische setting.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het faciliteren en stimuleren van de deskundigheidsbevordering gebruik makend van interne en externe expertise in Talen, Nederlands tweede taal, Grafische technieken, Informatie- en communicatietechnologie en Jeugd- en gehandicaptenzorg.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het proactief streven naar de synergie tussen beide gefusioneerde centra .
- Het uitbouwen van een intern kwaliteitszorgsysteem.
- Het dynamisch beheersen, monitoren en opvolgen van het welzijnsbeleid in de verschillende vestigingsplaatsen.

7.2 Wat kan het centrum verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Het investeren in een professionele leeromgeving voor de opleidingen Medisch administratief bediende en Secretariaatsmedewerker.
- De professionele attitudes van Medisch administratief bediende op een gelijkgerichte manier evalueren.
- De evaluatiepraktijk in de opleiding Secretariaatsmedewerker competentiegericht optimaliseren.
- De evaluatiepraktijk NT2 met betrekking tot ondersteunende kennis bijsturen.
- Het aanbod en het evaluatiebeleid van de taalafdeling in alle vestigingsplaatsen op elkaar afstemmen.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het professionaliseren van alle personeel van de vestigingsplaatsen inzake de evaluatiepraktijk van eenzelfde opleiding of studiegebied.

Wat betreft het algemeen beleid

- Onderwijskundige ondersteuning bieden aan de vakgroepen met tekorten.

7.3 Wat moet het centrum verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De realisatie van de leerplandoelstellingen in Aanvullende algemene vorming.
- De realisatie van de leerplandoelstellingen in Wetenschappen-Wiskunde.
- De realisatie van de leerplandoelstellingen in Opfris Derde Graad ASO.
- De validiteit en de leerplangerichtheid van de evaluatiepraktijk in de opleiding Webdesigner. (Geen opvolging inspectie)

Wat betreft de regelgeving

- Het TKO-centrumreglement moet een procedure voor het verlenen van vrijstellingen van evaluaties op basis van EVC bevatten (Decreet volwassenenonderwijs, art. 38).
- Het centrum moet de onderwijstijd organiseren conform de regelgeving (Decreet volwassenenonderwijs, art.26). (Geen opvolging inspectie)
- Het ontbreken van een risicoanalyse en een werkpostfiche is een inbreuk op de Welzijnswet van 4/8/1996 en de Codex Titel I, hoofdstuk 3, art. 8. (Geen opvolging inspectie)

8 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

BEPERKT GUNSTIG

- voor de **erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen'** omwille van het onvoldoende realiseren van de onderwijsdoelstellingen voor

Algemene vorming

- Aanvullende algemene vorming
- Opfris Derde Graad ASO
- Wetenschappen - Wiskunde

Om deze tekorten op te volgen voert de onderwijsinspectie vanaf **06-03-2018** opnieuw een controle uit.

Door artikel 215 van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs (zoals gewijzigd bij decreet van 23-03-2018), wijzigt vanaf 1 september 2018 het advies "beperkt gunstig" in een "gunstig advies".

Dit betekent dat de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen voortgezet wordt.

GUNSTIG

- voor de **erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid en hygiëne'**.
- voor de **overige erkenningsvoorwaarden**.

9 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Het inspectieteam stelde volgende inbreuk(en) vast:

Het TKO-centrumreglement moet een procedure voor het verlenen van vrijstellingen van evaluaties op basis van EVC bevatten (Decreet volwassenenonderwijs, art. 38).

Om deze inbreuk(en) op te volgen voert de onderwijsinspectie vanaf **06-03-2018** opnieuw een controle uit.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Els VAN RAEMDONCK de inspecteur-verslaggever	Gunther DEGROOTE de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van het centrum	